1753 1891 ՄԱՐՏ 27 ՉԱՐԵՇԱԲԹԻ X 1308 ՇԱԳԱՆ 28 ԵԼՅԱՆԻ ՄԷՋ

20 ԲԱՐԱ

ՁԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

20 ԲԱՐԱ

ԲՈԼԻԹԻԳԻՅԷ ՄԻԼԻՅԷ ԹԻԽՃՃԱՐԻՅԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ԱԳՈՆԷ ՓԻՏԱԹԼԱՐԸ

	12 պլեթ	6 պլեթ	3 պլեթ
ՍԹԱՄՊՈԼ	140 ղրշ.	70 ղրշ.	40 ղրշ.
ԹԱՇՐԱ	200 »	100 »	

Մէկ թերթը 20 ղրուշան

{صاحب امتياز: جيوەلكيان}

ԵԼԵՎԱՄԻ ԿԱԶԵԹԱ

جريدهٔ شرقيه

ԻՂԱՆԱԹ ՓԻՏԱԹԼԱՐԸ

Վենետիկ, Պոլսոյ Շինճի սահիպէ դ՝ըրշ. 8
Վենետիկ սահիպէ 11ի 10ք. հա. » 5
Մէկ տառը նոպիայա տակը պէտքէր մէջտեղէն գապուլ օրունճագ մի տակ ոպանիայան էվրագ իտաէ օրունճագ տը։

Խառրէխանէի, Սթամպոլա Գալը Ալի ճատաէսինտէ նումէրօ 20 Ճիվելէկեան մաթպաասընտա տը։ Գեռաֆիէի մէվատա հաղորդնտա կազէթանըն սահիպ մի մեսուլ
ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ միրաճատաթ օրունա։

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

Աթինա սէֆարէթը Սէնիէսինէն Բօմա սէֆարէթինէ նասպ ու թարին պույրբրան Մահմուտ Նէտիմ պէյ հազրէթլէրի՝ կէչէն ճումատա կիւնիւ վէտանամէսինը Եունան գրալընա թագտիմ իթմիշ տիր։ Սէրայր գրալիտէն մախսուսէն սէֆարէթխանէյէ կէօնտէրիլմիշ օյան արապալարա սէֆիրը միշարէէյհ իյէ սէֆարէթին պէօյուբ մէմուրիյնի բաքիպ օրուպ, սերայը գրալի էօնիւնէ կէլտիրլէրինտէ ասասիր թարաֆընտան իհմալիրմաթը լազմէ իլիա իտիմիշ տիր։

Եունան գրալը՝ եանընտա խարիհիյէ նազրը իլէ մայէթի մէմուրլարը օյոզը հալտէ սէֆիրը միշաբէլէյհի քէմալը թաապիմէ գապուլ իտէրէք, Աթինատան միհրեգաթընտան տօպալը պէյանը թէսսիֆ էյլէմիշ տիր։

Կէչէն բէնճէնպահհ կիւնիւ Մահմուտ Նէտիմ պէյ հազրէթլէրինէ Աւսթրիա սէֆիրի Մ. Գոճէֆ թարաֆընտան պիր զիպաֆէթ վէրիլիպ, պունտա սէֆարէթը Սէնիյէ էրքեանընը յլա էճնէպի սէֆիրլէրտէն պազըլարը հազը պուլընմըշ տը։ Մահմուտ Նէտիմ պէյ հազրէթլէրի՝ պու կիւն Աթինատան հարքէթլէր, մահալը մէմուրիյէթը ճէտիտէսի օյան Բօմայա ազիմէթսէն էվվէլ տօրրուճա Տէրսաատէթէ կէլէճէք տիր։

Իթալիա բէիսը միւքէլլասը սապրգ Մ. Գրիսբի թարաֆընտան Իթալիա գրալընա թագտիմ իտիլմէք իւզրէ պիր մուխթիրէ թանզիմ օլընմագտա իտուկի վէ իշպու մուխթիրէտէ Աֆրիգա մէսալիլինի տէ զիքր իտիլճէկի սէօյլէնիյօր։ Պու հավատը՝ Բօմատա խալը թէէսսիրի մուճիպ օլմուշ տը։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Սատրազամ հազրէթլէրի՝ տիւն ագշամ Մապէյնէ ազիմէթլէ, պազը իրատաթը Սէնիյէյի ախզ ու թէլագգը էյլէմիշ տիր։

—Սատրազամ հազրէթլէրիլէ Տախիլիէ վէ Խարիճիյէ նազրէլարը վէ Խարիճիյէ միւսթէշարը բաշալար Հազարաթը՝ տիւն պազը մէվատը միհիմմէ հագգընտա պիր միւտտէթ իճրան իտէրէք, քէյֆիյէթի տիւն Ֆրանսըզճա պիր թէզքերէ իլէ Նաֆիա նէզարէթինէ արզ իթմիշ վէ թաատիլաթը մէզքուրէ՝ մէճլիսը Նաֆիաճա տախիլ գապալ օրընարագ, քէյֆիյէթ Պապը Ալիյէ արզ իտիմիշ օյազլա, պու կիւնքի մէճլիսը խասը վիւքլա՝ պու պապատ իճրան միւզաքերաթ իտէճէք տիր։

—Շէհր էմինի Բրտվան բաշա հազրէթլէրի՝ տիւն Պապը Ալիյէ կիտէրէք Սատրազամ հազրէթլէրինի զիյարէթ իթմիշ, վէ պատէհու Տախիլիյէ նազրը Միւնիր բաշա վէ միւթէշարը Բէշիտ պէյ հազարաթըյլա տախի միւլագաթ էյլէմիշ տիր։

—Նէպաթաթ վէ հայվանաթ վէ տօզումլար վազ ու թէշէհիրինէ մախսուս օյարագ Տէրսաատէթէ տահմի պիր սէրկի քիւշատը հագդրնտա իրատէի Սէնիյէ սուտուր իթմիշ օյազլա, տիւն Թիճարէթ վէ Զբրաաթ նազրը Բաիք բաշա հազրէթլէրինն թահրը բիյասէթինտէ օյարագ Զբրաաթ Պանգասը միտիրը ուժումիսի Բօրթուգալ Միքայէլ էֆ. վէ Թիճարէթ միտիրը ուժումիսի Իսմաիլ պէյ հազարաթբյլա Զբրաաթ միտիրը ուժումիսի վէքիլի զայմագամ Մէհմէտ Ալի պէյ վէ Թուրուգ ու մէճապիր միտիր մուավինի Ասլանեան Գէորգ էֆ.տէն միւրէթթէպ պիր գօմիսիօնը մախսուս թէշէքքիլ իթմիշ, վէ տիւնքի իճթիմատա սէրկիներն ինթիխապը մէվգիի հագդրնտա միւզաքերաթ ճէրէյան էյլէմիշ տիր։

—Թիւրքիա վէ Իթալիա թիճարէթ ահտնամէսինին թէճտիտի իշիւն Թարաֆէյն մուրախասլարընտան միւրէթթէպ գօմիսիօն՝ տիւն տախի Խարիճիյէ միւսթէշարը Ցատեան ՑարուԹիւն բաշա հազրէթլէրինին թահրը բիյասէթինտէ ագտը իճթիմա իտէրէք, միւզաքերաթը՝ բէյզ ալիւէ թաալիգէն խիթաա պուլմուշ վէ մազպաթաը՝ մագամը Սատարէթ տէրտէսթը թագտիմ պուլընմըշ տը։

Թիւրքիա վէ Աւսթրիա թիճարէթ ահտնամէսի գօմիսիօնը տախի միւզաքերաթընը բէյզ ալիւէ թաալիգէն իքմալ իթմիշ, վէ մազպաթաը մագամը Սատարէթէ տէրտէսթը թագտիմ պուլընմըշ տը։

—Տէրսաատէթէ մուգիմ Իրան թէպասը միւթէպէրանը՝ սէֆիր Մոհսին Խան հազրէթլէրինին մէնաֆիի թէպասը պէհագդը վրգայէ վէ մուհաֆազա էյլէտիկի վէ պունտան պաշգա նէդտը հիւքիւմէթը Սէնիյէտէ տախի մազհարը հիւսնիւ գապալ օյարը պէյանը յլա միւարէյէյին Տէրսաատէթ սէֆարէթինտէ իպգասը իսթիրհամբնա տարը Իրան Շահընա պիր գաչ կիւն ագտէմ պիր մահզէրը թէյէկրաֆի թագտիմ իթմիշլէր տիր։ Մահզէրը մէզքիւրը ճէվապը էլան վարիտ օլմամը տը։

—Սթամպոլ, Գէյօղլու վէ Իսկիւտար բօլիս գօմիսէր վէ չավուշլարընտան 40 գատարընա ճէզա Գանուննամէսիյլէ Ուսուլը Մուհաքէմաթը ճէզաիյէ գանունը վէ Թահգիգաթը էվվէլիւէ տէրսլէրինին վէրիլմէսի իչիւն պա իրատէի Սէնիյէ Գապը Զապթիյէտէ քիւշատ օլընան մէքթէպ տիւն Զապթիյէ նազրը Նազիմ պէյ հազրէթլէրիլէ, Նէզարէթը միւշաբէլէյհա էրքեանը մէմուրիյնինտէն պազըլարը վէ բօլիս մէճլիսի հէյէթի հազրը օյարը հալտէ քիւշատ օլընը, մէքթէպը մէզքիւրէ մուալիմ Թալին գէլընմըշ օլան տավա վէքիլլէրինտէն Մանեասզատէ Բէքիդ պէյ՝ պու միւնասէպէթլէ պիր նուրագ իյրատ իթմիշտէն սօնրա 1½ սաաթ գատար տէրս վէրմիշ, վէ տէրսլէրին հէր սալը վէ բէնճէնպահհ կիւնէրի պիրբէր պուչուգ սաաթ տէվմամը գարարկիր օլմուշ տը։

—Աթինա կազէթալարը՝ Իսքէնտէրիյէ կազէթալարընտան նազլէն զարիպ պիր հավատիս վէրիյօրլար։

Շեյլէ քի, Անթաքիա Ռում բաթրիգլիկի Սինօդ մէճլիսիլէ պլիճիւմլէ Սինօդ՝ ախիրէն Գուստ Ռում բաթրիգլիկինէ ինթիխապ օլընան Անթաքիա բաթրիգի Եբրասիմօս էֆէնտինին մէզքիւր բաթրիգլիկի տէրէօհտէ իթմէք իւզրէ Անթաքիա բաթրիգլիկինի թէրք իթմէյէ հագգը օյուպ օյմասը՝ հագգընտա պիր գարար վէրմէք իւզրէ պունտան 10 կիւն ագտէմ Շատտա ուժումի պիր մէճլիս ագտ իթմիշլէր տիր։

Մէզքիւր կազէթալարը՝ Թէէմինէն պէյանընա կէօրէ, մէճլիսը մէզքիւր՝ Եբրասիմօս էֆէնին Անթաքիա բաթրիգլիկինի թէրք իթմէսինէ մուխալէֆէթ իթմէյէ գարար վէրմիշ իմիշ։

Պու հավատիս՝ բէքտէ մուգարինը սրհհէթ կէօրիւնմէյօր։ Ֆիլհագիգա մէճլիսը մէզքիւրտէ էօյլէ պիր գարար վէրիլմիշ պիլէ օլսա, Եբրասիմօս էֆէնին Գուստ բաթրիգիլիկնէ ինթիխապը՝ պաիրատէի Սէնիյէ ախիրէն թաատիգ պուլբրլմըշ օյմաղլա, միւշաբէլէյհ՝ հիչ պիր վէճհէլէ Անթաքիա բաթրիգլիկինտէ գալմագլըղա իճապը իտիլէմէզ։ Պիր Օրթոտօքս բաթրիգինին՝ պիրպիրինի միւթէագրպէն մութթէֆիք բաթրիգլիքլէրէ նասպը՝ 19ընճը ասբրտա պիլէ իլգ տէքա վուգու պուլմուշ պիր շեյ տէյիլ տիր։

—Միւտաֆէա իսթիգրազը թահվիլաթրընն թէպտիլինտէ հասբլ օլան թէմէթթիւաթտան տէվէթը Ալիյէյէ ահտ օյան մրգտարրն մուալյէն թագսիթլէր իլէ Մալիյէ խազինէսինէ թէճէտիլ օյունմասը ճիմլէի մուգարրեբաթտան օյտուղը մայիմ տիր։

Մէսմուաթա կէօրէ, 400,000 լիրատան իպարէթ օյան պիրինճի թագսիթին զէմանը հէնուզ հիլուլ իթմէմիշ իսէ տէ, թարաֆը հիւքիւմէթը Սէնիյէտէն վուգու պուլան թալեպ իւզրինէ, Բօչիլտ պանգասը Մալիյէ խազինէսինէ չիմտիտէն մէզքիւր 400,000 լիրայը թէճտիյէ իթմէյէ հազրը պուլընտըղընը հիւքիւմէթը Սէնիյէյէ արզ էյլէսիշ տիր։

—Ագչէ իգրազ վէ խսթիգրազլյա մէչղուլ պուլընան վէ բօլիցա ալրպ վէրէն վէ պու եօլտա գօմիսիօնճըլրգ իտէն քէսանա՝ պէրմուհիպը իրատէի Սէնիյէ Թիճարէթ նէզարէթինտէն Թաստիգնամէ իթասբյլա, պունլարդն ուժուր ու խուսուսաթը՝ սարրաֆլար քէթխիտալրդը թահրը բիյասէթինտէ օյարագ թէչքիլ օյունան լօնճա հէյէթինճէ բույէթ վէ ֆասլ օյունմասը մուգարբէր պուլընմըշ տը։

—Տիւնքի Սընոդոսա օգունմըշ տը։

«Թարաֆիմրդա խապէր վէրիլտիկինէ կէօրէ, Բանկալիթէքի մամֆապրիգասընը սահիպլի, վէ թէրէ Պաշընտա պէլէտիլէ պաղէսինին միսթէթիրի Մ. Պիլլօրեանը պիրատէրի Մ. Ֆէթուլլահ Պիլլօրեան՝ կէչէն հաֆթա սալը կիւնիւ վէֆաթ իթմիշ օյարդը լհալտէ, ճէնազէսի՝ բաղար ագշամը, եանի 124 սաաթ տէրունը խանէտէ գալտրգտան սօնրա գալտրբրլմըշ տը։ Միւթէվէֆաներն ֆամիլեասը՝ անճագ ճումատ երթէսի կիւնիւ մուսամիէյհին վէֆաթը խապէր վէրմիշ, վէ լազմ կէլէն մուամէլաթը իճրասընա թէչէպիւս իտիլմիշ տիր։

«Լաքին Բանկալիթի բօլիս գօմիսէրի՝ մուսամիէյհին էվմանը վէֆաթը հագգընտա գօմյուրրընտան մայիսմաթը սահհէթ ախզ իթմիշ օյտրդընտան, Գէյօղլու միւթէաբրբրքիրդընա օյ պապտէ պիր ժուրնալ վէրմիշ, վէ միւթէասրբրքիրգտան տախի Մալիյէ նէզարէթինէ իճրան թէպլիղաթ էրլընմըշ տը։

«Միւթէվէֆան մուսամիէյհ՝ պիր գրսմը էվյաք օյարագ թախմինէն 30000 լիրալրդ պիր սերվէթ թէրք իթմիշ վէ քէնտիսի տէ էվլէնմէմիշ օյմասը հասէպլիլէ, էվյաքը մէզպուրէ մահլիլէ կիտէճէյինտէն, միւթէվէֆան մուսամիէյհինէ կէճ կէօմիլմէսինէ սեպեպ իշթէ պու մատտէիմիշ։ Իմտի պիզէ թէէմինէն պէյան օլընտրդընա կէօրէ, միւթէվէֆանըն ագրապասը՝ մէզքիւր 124 սաաթ գարքընտա հիւք մի գանունընն թէէսիրինի ֆէսխ իլէ, էկէր միւսքին օյուր իսէ միւթէվէֆանըն մալինէ քէնտիյէրի գօնմագ թէտարափ իթթիխաղ իթմիշլէր իսիշ։ Լաքին, ենասրլ քի կէօրիւնիյօր, ֆօյա մէյտանա չէգմըշ տը։

—Թաշրալարտա մէմուրինը էճնէպիէ հագգընտա իրթա օլընաճագ մէրասիմը թէշրիֆաթիյէ տարը գալէմէ ալընրպ մերիյէթը ահքեամը նա իրատէի Սէնիյէ սուտուր իտէն թալիմաթ՝ պու քէրրէ Տախիլիյէ նէզարէթինտէն վիլայաթա թէպլիղ էրլընմըշ տը։

—Իսքիլիպ միւթէասրբրքիր՝ Տէրսաատէթէ ճէլպ օյընմըշ տը։

(Սթամպուլ)

—Սիկարա քեաղրը իմալի իմ թիյազը իչիւն պիր զաթ թարաֆընտան վուգու պուլան միւրաճաաթ իւզէրինէ, քէյֆիյէթ՝ մէճլիսը վիւքլատա թահրը միւզաքերէյէ ալընարագ, հէր նէվ քեաղրտա իմալի՝ Պէյդգօղտա եաբբլան համիտիյէ քեաղրտ ֆապրիգասը հագգընտա խատտը պուլբրլան ֆէրմանը հիւսայուն մուճիպինճէ մէզքիւր ֆապրիգասա ատտ պուլընտրդընա պինանէն, միւրաճաաթը վագբայա ճէվապը բէտտ իթմասընա գարար վէրիլմիշ տիր։

—Շէհրիմիզ Ինկլիթէրա սէֆարէթի մէմուրինինտէն Մ. Տարսի Գիբվէն՝ կէչէն ճումատ երթէսի կիւնիւ հէնուզ 26 եաշընտա օլտրդը հալտէ թիֆօ խասթալրընտան վէֆաթ իթմիշ օյմաղլա, ճէնազէ այինի էվվէլքի կիւն սէֆարէթխանէ քիլիսէսինտէ իճրա օլընմըշ, վէ այինը մէզքիւրտէ Ինկլիթէրա սէֆիրլիլէ սէֆարէթի վէ գօն սօյսխանէ մէմուրինի, Իրան, Ռուսիա, Ավստրիա, Հոլանտա, Սրբպիա վէ Շուէտ սէֆիրլէրիլէ, էքսէր սէֆարէթի մէմուրինի վէ սարէ հաղը պուլընմըշ, վէ պատէհու ճէնազէ արապա իլէ Գարաքէօյ էվ օրատան սէֆարէթին մաշ վաբօրբրլա հայտար Բաշայա նազլ օլընըպ, Ինկլիլիզ գապրիսթանընտա տէֆն իտիլմիշ տիր։

Ինկլիթէրրա սէֆիրի՝ սէֆարէթխանէէնդարաքէօյ գատար ճէնազէ արապասընն արգասընտան եիւրիւյէրէք կիմ տիկի կիպի, սէֆարէթին ինմտէն վաբորբյա Հայտարլըբաշայա տախի կէչիպ, ճէնազէնին ռէֆնի բէսմինէ հազը պուլընմըշ տը։

—Այասօֆիա ճամիսի միւէզզինլերինտէն Հաֆըզ Մուսթաֆա էֆ.-նին բէտէրի 80 եաշլարընտա իրճի թահիր աղա՝ տիւն Այասօֆիա ճամիսի մէյտանընտա պիր թիւֆէնքլէ քէնտի քէնտիսինի վուրուպ աղըրճա մէճբուհ օյմուշ տը։

—307 սէնէսի միւհթաճին մասյաթը թէտախիլաթընն կէօսրիւք էչէտ անիէ մաղազասը հասըլարընտան թէսվիյէսի գարարկիր օլմուշ տը։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

(Աֆտոս տը Գոնսթանտինոպլ)

ՊՈՒ ԿԻԻՆԹԻ

Վիէննա 7 ապրիլ

Ֆրէմդենպլատ կազէթասը՝ Իսքիլպ վագասը հագգընտա պիր պէնտ նէյր իտէրէք տէյօր քի, «Զաթը ֆէթանէթսիմաթը հազրէթը Բատիշահինն սայէի նիւմազիշբերայէի Շէհինշահլիէրինտէ վէ վիւքելաի ֆիլհամ հազարաթընն էսէրը տիրայէթ ու բէվիյէթլէրի օյմագ իւզրէ մատտէի մէզքիւրէ՝ մուճիպը խօշնուտ պիր սուրէթտէ թէսվիրբէզիրը օյմուշ օյմաղլա, հիւքիւմէթը Սէնիյէ իլէ Աւսթրիա-Մաճառ հիւքիւմէթի միյանընտաքի միւնասէպաթը հասէնէ իւզէրինէ հիչ պիր սուի թէէսիր վուգու պուլմայաճագտըր։»

Փէշ 7 ապրիլ

Իմբէրաթօր՝ Շըմալ տէնիզի իլէ Պալթիգ տէնիզի արասընտա այլյաճագ գանալ ամէլիյաթընը թէֆթիշ վէ մուայէնէ իթտիքատէն սօնրա Բէնտսպուրկա ազիմէթ իթմիշ տիր։

Գան 7 ապրիլ

Կրանտիւք Միշէլ Միխայիլովիչ՝ բըբէնս Նիգօլա տը Նասսաւ իլէ գօնթէս տը Մէրէնպէրկին քէրիմէսի իլէ ագտը իզտիվաճ իթմիշ տիր։

Սիմլա 6 ապրիլ

Հինտոս նէհրի սէվահիլի իւզէրինտէ միւթէմէքքին Միրանկէ գապալէսի իսեան իտէրէք, (նէրէտէ) պուլընան Ինկիլիզ ասքէր միւֆրէզէսի իւզէրինէ հիւճում իթմիշ տիր։

Բէթէրսպուրկ 7 ապրիլ

Մէչհուբ ժէնէրալլար էսամիսինի համիլ օյան ըուս ալալարընը ատտինէ 19 ալայ տահա զամմ օյընճագտը։ Պու չէրէֆէ նաիլ օյան իւմէրաի ասքէրիյէ միյանընտա Պիւրյիւբ Միւննիք, Բիէռ Լասի, Բիէռ Սոլթիգօֆ վէ Պոռիս Շերէմէթիէֆ նամ մարէշալլար տախի մէվճուտ տը։

Պէրլին 7 ապրիլ

Նոր Ֆրէյ Ալլեմայնէ կազէթասը՝ Ռուս ասաքիրինին կէօյա հարէքեաթ ու նագլիյաթընա տարը զուհուր իտէն շարիաթը պիր քէրրէ տահա թէքզիպ իտէրէք, Էվրօբանընն հէր թարաֆընտա ահվալը ուժումիյէնին սուլհ ու ասայիշ իւզրէ պուլընտրդընը, վէ թէտապիրքիմսալէմէքեարանէի տիրլօմաթիգրյէնին՝ թէսվիյէի իխթիլաֆաթը մէվճուտէյ քիֆայէթ իտէճէկինի թէէմինէն պէյան իտիյօր։

Սոֆիա 7 ապրիլ

Ռումանիա ահվալը բօլիթիգրյէսինին՝ միւթէճիլէր իլէ բանալիմիթլերին բլան վէ թէսավվուրաթընա միւսաիտ օյտուղընա տարը Պ-ւլ-ռէ կազէթասը պիր պէնտը մախսուս նէշր իթմիշ օյմաղլա, նիմրէսի Սէլոյոտ՝ պէնտը մէզքիւրէ ճէվապէն, Ռումանիատա պիլճիմէկ հիւքիւմէթլէրին՝ Պուլկարիսթան հագգընտա օյան նիյաթը տօսթանէլերինի գավէն վէ ֆիլէն իսպայի իթմիշ օյտրգլարընը պէյան իլէ տէմիշ տիր քի, «Էն միչքիլ զէմանլարտա պիլէ Ռումանլարդն, եանի հիւքիւմէթ իլէ էհալինին՝ Պուլկարիսթան հագգընտա թէվէճճիհ վէ մուհապէթլերինի պիլա թերետաիտ ըզհար ու պէյան իթտիքլերի վէհաթա գուտրէթլերինէ կէօրէ պիզէ իմտատա կէլտիքլերի՝ հէր քէսէ մալիւմ տիր։ Սօն վագատտա տախի այնը հրսխյաթ իսրազ իտիլմիշ օրուպ, Ռումանիա հիւքիւմէթի՝ միւթէճասրբլարընն էմրը թէվգիֆինէ մուավէնէթինի տիրիշ իթմէմիշ տիր։

(Աֆտոս Օրիանտալ)

Բօմա 6 ապրիլ

Ֆրանսանընն՝ պայլրճա իրէք ըուսումյա տիկեր պաղը մէվատը թիճճարիյէնին ըուսումընը արթըմասընտան գօրգարագ, պու իշտէ ալագատտը օյան էրպապը սէնալիտէն պայլրճալարը՝ իսրաճաթտան ալընան ըուսումընն իլդասը իշիւն Իթալիա Բարլամէնթընա պիր խսթիտա վէրմէյի թահրը գարարա ալմըշլար տը։

Լիվօրնօ 6 ապրիլ

Իլանը իֆլաս իտէն Լավէրէլլո պիրատէրէք նամ պէօյուք թիճարէթ էվինին աշվալինէ տախիր եաբբլան խիլասատան՝ ալաճաղընը՝ պօրճընտան 1 միլեօն զիրատ օյտրդը անլայշլըլյօր։Շու հալտէ պիր ֆալա կէօրիւլիւյօր իսէ տէ, թէտգիգաթը ամիգա նէթիճէսինտէ պու ֆալանը խալրճա ազալմասը միւհթէմիլ տիր։

Բարիզ 7 ապրիլ

Ֆրանսանընն Պերլին սէֆիրի Մ. Էրբպէթին եէրինէ Տէրսաատէթ սէֆիրի գօնթ տը Մօնթեպէլլօնը թային օյունճաղընա տարը Ֆէյ-ռօ-նը վէրտիկի հավատիսէ ասյա նազարը էհէմմիյէթլէ պագրլմայօր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԿՈՆԴԱԿ

Կէչէն բազար կիւնիւ բաիթախթը պիճիմլէ քիլիսէլէրինտէ օգունտըղընը կէչէն կիւն եաստրըմզը Բաթրիգ Կոնդակընը մուխթասար պիր սուրէթի տիր։

Գիտութիւն լիցի Զեզ ամենեցուն սիրելեաց ի Քրիստոս, թէ՝ որք միանգամ եկեղեցական Սուրբ կարգի կոչեցան, ոչ այլ եւս սովորական մարդիկ են, այլ Յիսուսի Քրիստոսի Տեառն մերոյ յատկացեալ սեպհական պաշտօնեայք, որ կը մշնջենաւորեն ի վերայ աշխարհի Նորա յաւիտենական քահանայութիւն, այսինքն՝ կուսուցանեն և շնորհք կը բաշխեն հաւատացելոց՝ արարողութեամբ Սուրբ Խորհրդոց։

Ոչ անխորհուրդ յանդգնութեամբ կարելի է ումեք մատչել քահանայութեան ահաւոր Սուրբ Կարգին, և ոչ թերահաւատութեամբ և աշխարհասիրական խորհուրդներով ընկալեալ կարգը լիողուլ և դասալիք իբաց ելանել, զի ուխտաւորութիւն անջնջելի, դաշնադրութիւն անխզելի և ծառայութիւն անպակասելի է հաստատեալ ընդ մէջ Աստուծոյ և հաւատացելոց։

Սուրբ կարգին հաստատման և անխախտութեան հեղինակն և կատարիչն նոյն ինքն ամենասուրբ հոգի Աստուծոյ է, որ զիշանելով ժողովրդեան չերմեռանդն պաղատանաց, հաճելով եկեղեցական ուխտին խնդրուածոց և փափաքանաց ի ձեռն Եպիսկոպոսին կը հրաւիրէ և կը հաստատէ զարժանաւորսն ի գործ պաշտաման։

Որ ոք այսպէս անգամ մը այս հոգեւոր վիճակին կը կոչուի և կօծուի, աստիճան մը դադրելով հասարակաց անդամ լինելէ՝ գլխովին կը պատկանի հոգեւոր ազգի և հոգեւոր իշխանութեան։ Թէպէտև հնազանդութեան և հպատակութեան կողմանէ օրինաւոր իշխանութեան և պետութեան անդամ է, և իւր հաւատարմութեան գործերուն օրինակ պիտի տայ ժողովրդեան, կալսերն կայսեր տալու՝ աւետարանական հրամանին, սակայն պաշտօնեայ և գործակալ չէլնար լինել աշխարհական գործոց, այլ միայն և միայն պաշտօնեայ աստուածային Սուրբ Խորհրդոց։ Ասոր համար է որ պետութիւնք քաղաքային կենաց յատուկ պարարքերէ և ենթարկութիւններէ ազատ կը ճանաչեն զկարգաւորը։

Վերջին ժամանակներս Մամբրէ վարդապետ Պէնլեան անունով մի կրօնաւոր անտեսելով իւր հոգեւոր կարգին յատուկ այս կանոնական պատշաճութիւններն, հակառակ քանիցս իրեն տրուած խրատուց և ազդարարութեանց յամառեցաւ յարատեւել յանպիսի ընթացս, որ գրլխովին անպատեհ էին իւր հոգեւոր աստիճանին։ Երբոր կարեւոր բարեխառնութեամբ և սիրաշահելով ի գործ դրուած նախկին միջոցներն, խրատ և ազդարարութիւն բաւական չեղան զինքն զգաստացնելու, հարկեր կանոնական ապաշխարութեան ենթարկելու համար վանք մը ղրկելը ըստ սովորութեան։ Սակայն ի վերայ ընդ երկար համբերութեան և երկայնմտութեան մերոյ, փոխանակ զիջանելու և հնազանդելու մեր հոգեւոր տնօրէնութեան, չարունակեց անաստել, և յայտարարութիւն ղրեց թէ լքած է բոլորովին կրօնաւորութեան կարգն և հետեւապէս չընդունիր այլ եւս իւր վրայ Պատրիարքարանիս հոգեւոր իրաւասութիւնը։

Փափաքելի էր արդարեւ, որ գայր անձամբ ներկայանար, և չնորհք ունենար լսելու և իմանալու աստուածային ահաւոր բարկութիւնը, որ դասալիք և անուխտապահ հոգեւորականի վրայ սպառնացեալ կը մնայ թէ՝ յայսմ աշխարհի և թէ՝ ի հանդերձելումն։ և սթափելով հրաժարէր ի քստմնելի յանդգնութենէ մեղաց կարգուրացութեան։ սակայն չխոնարհեցաւ, զանազան ազդարարութիւնք իսկ չզօրեցին, կարգապահութեան կանոնաց համեմատ, մեր ներկայութեան բերելու զինքն։ Ուստի ցաւ ի սիրտ ի բացուստ ակամայ լսելով զիւր մեղապարտ յայտարարութիւն, պարտաւորեցայ ծանուցանել բոլոր եկեղեցեաց՝ որ ընդ իսով հոգեւոր իշխանութեամբ, թէ վերոյիշեալ Մամբրէ վարդապետ Պէնլեան ոչ եւս է կարգաւոր, այլ սոսկական մի աշխարհական, մերժեալ և ընկեցեալ ի բաց ի կարգէ քահանայութեան և կրօնաւորութեան, յայսմ հետէ ըստ իւր նախկին անուան և վիճակին սոսկ Ալիքսան Պէնլեան է, հոգեւոր կարգի պատիւ և շուք յաւիտեան զլացուած է իրէն, զի ինքն ինքեան զլացաւ հոգեւոր կարգին վիճակն և ծառայութիւն։ Այսուհետեւ լոկ մարդ աշխարհի է, բայց ոչ որպէս առ հասարակ ամենայն քրիստոնեայ արժանի Սուրբ Խորհրդոց և շնորհաբեր արարողութեանց, այլ ցկեանս ապաշխարող վիճակ մը միայն կը տիրէ իւր վրայ։ և որում զլանալի են միշտ ի Խորհրդոց եկեղեցւոյ՝ պակ ամուսնութեան և մասնակցութիւն Սրբոյ հաղորդութեան։ իսկ երբ կը զղջայ, ապաշխարութեան գործոյն նայելով՝ յետին թողչկին միայն կրնայ արժանաւորիլ, ըստ հաստատեալ կանոնաց Սուրբ Եկեղեցւոյ։

Այրի Տիկին Աւետիս հարենց և իւր զաւակունքն ինչպէս նաև հանգուցեալն եղբարք խորին շնորհակալութիւն կը յայտնեն ամէն անոնց որք ներկայ գտնուելով ողբացեալ

ԱՒԵՏԻՍ ԷՖԷՆՏԻ ՀԱՐԷՆՑԻ

յուղարկաւորութեան հանդիսին ցաւակից գտնուեցան իրենց վշտաբեկ սրտին։

ՏՕԳԹՕՐ ՃԷԼԱԼԵԱՆ

Թէտավիի խուսուսի՝ իլլէթը էֆբէնճիյէ, վէ ալէթթը թէնասիլիյէյէ տարը։ Գալաթասա քէօրբրու պաչը նումէրօ 8։

ՖՐԱՆՍԱ ՎԷ ՐՈՒՍԻԱ

Ֆրանսա հիւքիւմէթը ճիւմհուրիյէսինին թահթը հրմայէսինտէ օլարաք Մոսգուտտա քիւչատ իտիլէճէք սէրկիի ուժուտիյէ մահսուլաթը սենայիէ իրսալ իլէ թեշհիր էթմէք իւզրէ Ֆրանսա էրպապը սենաթընտան պիր գրսմը ազիմինին հազրըլդտա պուլունարգլարը կէօրիւլիյօր։

Շու հալէ պագըլընճա, մէզքիւր սէրկիի ուժուտինին զայէթլէ չաշաալը օլաճաղը անլաշըլմագտա տրը քի, էմթաահ էճնէպիյէնին Ռուսիայա իտխալի՝ կէօսրիւք ըուսուտնտան տօլալը ատէթա մէն տէրէճէսինէ վարտրբրբրտրը հալտ, Ֆրանսանին մէզքիւր սէրկիյէ էմթաա կէօնտէրմէսի՝ մէնաքիի մատտիյէտէն զիյատ մէնաքիի մանէվիրէ վէ բօլիթիգէյէյէ միսթէնէա օլաճաղընտան, Ֆրանսըզլար պուտնտան տօլալը զիյատէսիլէ միֆթէխիր պուլրընը յօրլար։

Ռուսիատտա սենաթլար՝ կէօմրիւքլէր թէտպիրի վէ հիւքիւմէթին հրմայէի ազիմէսի սայէսինտէ չայտնը հալրէթ օլաճագ պիր տէրէճէտէ թէվէսսիւ իտէրէք, մահսուլաթը սենայիէնին էքսէր գրսմլարը՝ ըէգապէթը էճնէպիյէյէ գարշը կէլէճէք պիր գուվվէթի քէսպ իտէպիլմիշէր տիր։ Պինանէ ալէյհ Ֆրանսըզլարը պու սէրկիտէ թէչհիրը էմթաա էյլէմէլէրի՝ պիր հրսս մէսէլէսինտէն պաշգա պիր չէյ օլմայրպ, ատէթա պիր զիյարէթը տօսթանէ գարթ տը միզէթի վէ պիր թէվճէճիւհը մուհիպպանէ էսէրի օլմագ իւզրէ թէլագգը իտիլէպիլիր։

Էրպապը սենայի՝ միլլէթլէր վէ տէվլէթլէր արասընտա էն ալէա տօսթլըգ սէֆիրլէրի վէ էն միւքէմմէլ նուֆուզ նաչիրլէրի տիրլեր։

Իշթէ պու սէնէ Մոսգուտյա կիտէն էրպապը սենայի տէ՝ 18ինճի ասրտա Ռուսիանին հայաթը ճէհիտէսիլէ իրթիպաթ վէ իսթիլաթ բէյտա իտէրէք թէրագգէյաթը մէտէնիյէտէ իլէրի կիթմէյէրինէ մուավէնէթը ազիմէլերի սէպգաթ իթմիշ օլան Ֆրանսա ուսթատանը սենաթքեռանընը արգասընտան կիթմիշ օլաճագլար տրը։

Ֆիվագը Պէօյուք Բէթրօ՝ Ռուսիայը հալը մէտէնիյէթէ օգգայա թէչէպպիւս իթտիկի էնտատ Լրֆօր իսմինտէ պիր Ֆրանսըզ պաշ վէքեալէթ մագամնա չըգարմըշ, վէ էնվարը մէտէնիյէթին ինթիշարը էմրը ազիմի իչին Ֆրանսըզլարա միւրաճաաթ էյլէմիշ տիր։

Լրֆօրը եէկէնի՝ լաղրմ կէլէն չիֆթէճի վէ սենաթքեռանը թօրլամագ իւզրէ Բարիզէ կիտէրէք, եզճիւմէ միյաբ Լրպլօն, հէյքէլթիրաշ Բիսոլ, բէսսամ Ժան Մարգ Բաթիէ վէ Դարավագ իլէ, Կոպլէն պէյլիք ֆապրիգասընտան 6 գուժաշ տօգուրճերընը պէրապէր ալըպ Ռուսիայա կէօթիւրմիւշ տիր։

Պէօյուք Բէթրօ՝ Ֆրանսա էրպապը սենաթընը Ռուսիայա ճէլպ իթմէքլէ պէրապէր, պէօյուք մէմուրիրը ասքէրիէ վէ միլքիէյէ Ֆրանսըզ ախլէագ ու ատաթընը վէ Ֆրանսըզ միզաճ ու թապիաթընը վէ Ֆրանսըզ լիսան վէ զըյաֆէթինի տախի գապալ իթտիրմիշ տիր։

Իմբէրաթօրիցա Էլիզապէթ՝ 1758 սենէսինտէ Բէթէրսպուրկտա Սենատի Նէֆիսէ ագատէմիասընը ինչա էյլէտիկի էնատէ, իգթիզա իտէն մուալիմլէրի Ֆրանսատան թալեպ էյլէմիշ տիր քի, «բէրսբէքթիվ» մուալիմի Լբլօրէն, բէսմ մուալիմի Ֆիլիվիէ, հէյքէլթիրաշ Ժիլէթ, միյաբ Լամութ վէ հէքքեաք Էլբինէ՝ պու ճիւմլէտէն տիրլեր։

Լբլօրէն՝ հաթթա պու եէնի ագատէմիանին միտիրլիկինէ տախի թալին իտիլիպ, մուսաիրէյհին վէ ֆաթթընտա մէմուրիյէթը մէղքիւրէ՝ Ֆրանսա բէսսամլարընտան Լակրէնէյէ թէվճիհ իտիլմիշ տիր։

Իմբէրաթօրիցա Էլիզապէթ՝ տիկէր Ֆրանսըզ սենաթքեռլարընը տախի Ռուսիայա ճէլպ իթմիշ տիր։ Բէսսամ Ժան Միշել Մորօ, Լուի Թիւքէ, Լուի Ժօզեֆ Մորիս, հէյքէլթիրաշ Ֆրանսուա Ժիլէ՝ պունլարտան օլուպ, մուսաիրէյհիմ իմբէրաթօրա մախսուս օլան սէրալարը թէզեհին էյլէմիշլէր տիր։

Իմբէրաթօրիցա Իբինճի Դաթէրինա զէմանընտա Ֆրանսանին նուֆուզը Ռուսիատտա տահա զիյատէ քէսպը գուվվէթ էյլէտիկինէ պագըլընճա, միւշարէլէյհանին էսնաի հիւքիւմէթինտէ Ֆրանսանին մանէն Ռուսիատտա հիւքիւմէթ իթմիշ օլաճը պիլա միւպալաղա սեօյլենէպիլիր։ Վօլթէր վէ Ֆիտրօ՝ պու պէօյուք իմբէրաթօրիցանին մուհիպպանընտան վէ միւսթէշարանընտան մատուտ իտիլեր։

Հէման չէրեթէք ասըր միւտտէթ Կրիմ՝ Բարիզտէ միւշարէլէյհա իմբէրաթօրիցա՝ Բարիզ վագանիվիսի վէ գօմիսիօնճրը օլուպ, քէնտիսինէ լաենգաթի հավատիս, քիթապլար, թապլօլար, հէյքէլլէր վէ մամուլաթը սենայիէ կէօնտէրիր իտի։

Բէթէրսպուրկտա սերալարընն ինշասընա վէ թէղենիաթընն իճրասընա մէմուրէն 25 գատար Ֆրանսըզ միյաբ վէ հէյքէլթիրաշ վէ բէսսամը պուլունագտա իտի։ Եալնըզ Վալէն իլէ Լամութ՝ պէշ պէօյուք վէ այի սերալ ինչա իթմիշլեր, վէ Ֆալգոնէ՝ պէօյուք Բէթրօնին ճէսիմ հէյքէլինի (արձան) վիւճուտտէ կէթիրտիկի կիպի, Զարգօյէ-Սելօ պաղչէսի կիպի Եվրօբատտա էն պէօյուք պիր պաղչէնին էսասլարընը տախի Ֆրանսըզ պաղչէվանլարը թէրսիմ էյլէմիշլեր տիր։

Իմբէրաթօրիցանին ասարը սենայէ սըբարբզ վէ իշթիրասը՝ բէք ճէսիմ օլուպ, էն մէշհուր վէ պիրինճի սենաթքեռլարա միւրաճաաթ իտեր իտի։ Հօտոն, Բաժօ, Հօպ Ռոպէր, Շարտէն, տը Ռուէ, Ժօզեֆ Վէրնէ, Ժերմէն, Ռութիէ վէ սաիրէ՝ պունլար միյանին տախիլ տիրլեր։

Ֆրանսըզ էրպապը մէրագլընին ճէմ իտերէք սաթլըղա չըգարարգլարը գօլեքսիօնլար վէ պախուսուս Շուազէօլ, Բանտոն, Պուասէ, տը Զալիէ, Տարժանվիլ վէ Թիէրսին գօլեքսիօնլարը՝ իմբէրաթօրիցա Թարգիճնատան սաթրն ալընըպ էրմի Թաժ միւզէխանէսինէ վէ սէրալարընա վաղ իտիլիր իտի։

Իմբէրաթօր Պիրինճի Ալէքսանտրըն զէմանը հիւքիւմէթինտէ Ֆրանսանին Ռուսիա թէրագգէյաթընտաքի հիսսէսի ազալմըշ տէյիլ տիր։ Միյաբ Թօմաս տը Թօմօն՝ Բէթէրսպուրկտա պէօյուք թէաթրօլը, պօրսալը, Բօլթավա սիմֆոնիանը վէ Օտէսատտա տախի տիկէր պիր թէաթրօլը ինչա էյլէմիշ տիր։

Պիրինճի Ալէքսանտր՝ Ֆրանսա իմբէրաթօր Պիրինճի Նաբօլէոն Պոնաբարթտան՝ Ռուսիատտա միւհէնտիսլիք իթմէք իւզրէ Բարիզտէքի Բօլթէքնիք մէքթէպի թալեպէսինտէն պաղրլարընը թալեպ էյլէմէքլէ, Նաբօլէոն Թարգիճնատան Տէսարթէմ, Ֆալեր, Պաղէն վէ Բօթիէ կէօնտէրիմիշլեր տիր։ Տէսարթէմ՝ Ռուսիատտա թուրալը ու մէսապիր ֆրրգասը ժէնէրալըընընա գատար թէրֆիի բիւթպէ էյլէմիշ տիր։ Սէվասթօբոլտա տօգլար իլէ, Թէրնայատտա սու քէմերլերի՝ Մ. տը Ռիանգար իսմինտէ պիր Ֆրանսըզ եաթարբրբլմըշ տրը։

Բէթէրսպուրկըն էն կիւզել պինասը օլան Սենթ Իզագ ուլու քիլիսէսի՝ Օկիւսթ Ռիգար տը Մոնֆէրան իսմինտէ պիր Ֆրանսըզ միյաբրընն եէտը մէհարէթինտէն չըգմըշ, վէ մուամիլէյհին նամը՝ Մոսգուտտա մէշհուր Դրէմէին գամբանասընն ասըլմասընտան տօլալը պիլթիւն Ռուսիայա եաթրլմըշ տրը։

1800 սենէսինտէն 1870 սենէսինէ գատար Ռուսիայա 50տէն զիյատէ ըէմէն Ֆրանսըզ սենաթքեռլարը ճէլպ օլընըպ, պունլար միյաբլրը, հէյքէլթիրաշլըղա վէ ըէսսամլըղա ատիտ պէօյուք էսէրլէր պրրագմըշլար տրը։

Մոսգուտտա իրէք գումաշը տօգումասը սենաթը՝ Լիոնըն սենաթքեռարանը մարիֆէթիլէ միւճուտ կէթիրիմիշ տիր քի, պունլար՝ 1848 սենէսինտէ Մոսգուտյա հիճրէթէ իպթիտաի էմրտէ ուֆաճրդ տէթաթկեահլար ինչա իթմիշլեր, վէ մուախխէրէն օ տէսթկեահլար ատէթա պէօյուք պէօյուք ֆապրիգալար հալինէ կէմիշլէր տիր։ Պուկիւնքի կիւն սենաթը մէղքիւրէ՝ Շարգտան վէ եախօտ Եվրօբատտան իտխալ օլընմըշ 40 միլեոն ֆրանգխամ էյեա իսթիմալ իտէյօր։

Թունճ վէ տէօքսէճիլիք սենաթը տա պիր Ֆրանսըզ թարգիճնատան թէէսիս իտիլմիշ տիր։

1871 սենէսինտէ Ալզաս էհալիսինտէն պիր զաթ՝ Ալէման թապիիէթինէ կէչմէյի գապաղ իթմէյերէք ֆապրիգասընը Մոսգուտյա նագլ իլէ, պիր պասա վէ բաթիսգա ֆապրիգասը թէէսիս իթմիշ տիր քի, տիւնեատտա մէվճուտ պուլունան ֆապրիգալարըն էն պէօյուքլերինտէն պիրիսի տիր։

Տահա պունըն կիպի Ֆրանսըզլար մարիֆէթիլէ վիւճուտտէ կէթիրիմիշ նիճէ միւէսսէսաթը սենայիէ վարտրը։

200 սենէյէ եագրն պիր զէմանտան պէրու Ֆրանսըզ լիսանը՝ Ռուսիա սէրալը իմբէրաթօրիսիլէ զատէկեանընընը վէ սէրվէթ սահիպլէրինին կէօյա պիր լիսանը բէսմիսի օլուպ, կէրէք պիրինճի վէ կէրէք իքինճի տէրէճէտտէ մէքթէպլէրին քեաֆիֆէսինտէ թէտրիս օլընմագտա տրը։ Իմբէրաթօր Իքինճի Ալէքսանտրըն լիսանը էճնիի հիւքիւմէթինտէ Ֆրանսըզ լիսանը եէրինէ Ալէման լիսանընընն իգամէսի արզու իտիլմիշ իսի իսէ տէ, մուվաֆֆագիյէթ հասըլ օլամամըշ տրը։

Ֆրանսըզ թէաթրօսը՝ կէրէք օյունճըլարընընն մէհարէթլէրի վէ կէրէք ինթիխապ իտիլէն օլունլարընն ուլուվվը մահիյէթի հասէպիլէ Ալէման թէաթրօսընա գարշը հիչ պիր զահվէթ չէքմէքսիզին միւտաֆէաի վիւճուտ էյլէմէքտէ օլուտղը կիպի, Ֆրանսըզ էտէպիյաթը վէ սենաթը տախի Ռուսիատտա ճալիպը բաղպէթ օլույօր։

* * *

Ֆրանսըզ էրպապը մարիֆէթ վէ սենաթը՝ հէր նէ գատար պուտեֆաքի Մոսգուտա սէրկիսինտէն չախսէն պիր իսթիֆատտ իտէմէյէճէքլէր իսէ տէ պիլէ, Ռուսիա իլէ Ֆրանսանին մէնաֆիի իճթիմաիյէ վէ բօլիթիգէյէյէրինէ քիչլի խրտմէթ իթմիշ օլաճագլար տրը։ Ռուսիանին Թա գալպկեահը օլան Մոսգուտա չէհրինտէ Ֆրանսա պայրաղընին թէմէվվիճ իթմէսի՝ կէրէք Ֆրանսատտա վէ կէրէք եվրօբանին հէր եէրինտէ բէք զիյատէ էհէմմիյէթլէ թէչագգը իտիլէճէք տիր։

ՀԱՎԱՏԻՈԱԹԸ ԽԱՐԻՃԻՑ ՎԷ ԲՕԼԻԹԻԴԸՑ

Բարիզ կաղէթալարընն պէյանը նա կէօրէ, Ռուսիա Թօրճը զապը Թանընտան միրալայ Ֆիւհն իլէ եիզ պաշը Միխաիլօֆ՝ Սենթ Էթիեէ մուվասէլէթ իթմիշլեր տիր։ Մուամիլէյհիւմ՝ 300000 ատէտ ըէվոլվեր թիւֆէնկի միպալէսաը իչիւն Ֆրանսըզ ֆապրիգաթօրլարը յլա միզաքէրէ իթմէք իւզրէ Ռուսիա հիւքիւմէթի թարգիճնատան մէմուրիյէթի հաղ իմիշլեր։

——

Իռալէ կաղէթասը՝ Ինկիլիթէրրա իլէ Իթալիանին Աֆրիգատտա տաիրէի նուֆուզլարը հագգընտա միւշարէլէյհիւմա տէվլէթլէր պէյնինտէ ագտ օլանան սուրէթը թէսվիյէյէ տաիր պաղը թաֆսիլաթ վերմիշ տիր։

Իշպու սուրէթը թէսվիյէ մուճիպլէ, Ինկիլիթէրա՝ Գրրմրզը տէնիզ սահիլինտէ Ֆարնագա իլէ Բաս-Դազար պէյնինտէքի արազիյի Իթալիա թէրք իսէյօր, վէ Գասալա՝ Ինկիլիթէրանին տաիրէի նուֆուզը թահթընտա գալըյօր։ Մամաֆիհի Իթալիա՝ ասքէրճէ պաղը սէպէպլէր լիզուում կէօսթէրտիկի թագտիրտե վագթ վագթ Գասալայը իշղալ իտէպիլէճէք, վէ ֆագաթ օրայը իշղալ իթտիքտէն սօնրա տախի Մըսրը հիւքիւմէթի՝ չէհրը սէզքիւր հագգընտա քէնտի հագգը թասարրուֆընը իսպաթ իտէճէք վէ օրատա էմնիյէթ ու ասայիշին պագասընը թէէմին էյլէյէճէք օլուր իսէ, մէվգրի մէզքիւրը Մըսրը հիւքիւմէթինէ թէրք իտէճէք տիր։

——

Իթալիա գրալը՝ հապէշ գրալը Մենէլիքին գօնթ Անթօնէլլի իլէ գաթը միւզաքերաթ իթմէսի թարիխինտէն սօնրա գրալը միւշարէյհ թարգիճնատան պագը մէքթուպլար ախզ էյլէմիշ տիր։ Ինչու մէքթուպլարտա գրալ Մենէլիք՝ թահտիտը հուտուտ մէսէլէսինտէ ատանմըշ օլուուղընը պէյան էյլէմիշ տիր։ Գօնթ Անթօնէլլի մարիֆէթլէ ագտ օլունան իսլչիալի ահտնամէսինին 17ինճի մատտիսինէ եանի հապէշիսթանընն իթալիա հըմայէսինտէ պուլունմասը մատտէսինէ կէլինճէ, գրալ Մենէլիք՝ քէնտի խթիգալիյէթինէ պիր թահգիր սալըլան էօյէ պիր թէահհիւտ ասլա գապաղ իթմէտիկինի պէյանա, մատտէի մէզքիւրընը քէնտի թարգիճնատան բէտտ իտիլմէսի հագգընտա իթաի իլգահաթ էյլէմիշ տիր։ Գրալ Մենէլիք՝ պատէհու իթալիայա տօսթ օլտուղընը վէ քէնտիսինին էվրօբա իլէ օլաճագ քեաֆֆէթ իլէրինին՝ իթալիա հիւքիւմէթինին մուավէնէթիլէ թէսվիյէսի արզու վէ նիյէթինտէ պուլունտըղընը պէյան էյլէմիշ տիր։

——

Իթալիա օրտուսընտա կէլէճէք տէֆա զապթանընն բիւթպէյլէրի թէրֆի օլընտըղը սըրատտա վէլիհատ բրէնս տընաբլընընն բիւթպէսի տախի միրալայլըգտան միրիվալըղա թէրֆիի թաղմ կէլէճէք իտի։ Գրալ Ումպերթօ՝ պիզզաթ բրէնսը միւշարէյհին թալեպի իւզրինէ պու էֆքեարտան սաբքը նազար էյլէմիշ տիր։ Բրէնս տը Նաբլ՝ Նաբօլի 1ինճի բիյատէ ալալը միրալայլըղընտա գալտըղընտա, մալիմաթը ասքերիէսինի տահա զիյատէ թէվսի իտեպիլէճէյինի պէյանա, մէզքիւր միրալայլըգտա իպգասը արզուսընտա պուլունտըղընը պէյան էյլէմիշ տիր։

——

Ալէման ֆանտէզիյասը՝ Ֆրանսըզ գօնսօլօսխանէսի գանչէլէրի Մ. Պէրնարը օգգաստա պիր չախս թարգիճնատան պուլաղլա ճէրհ օլընտըղընը վէ ճարիհի պուլանա հիւքիւմէթ թարգիճնատան 300 մարգ միւքեաֆաթ վատ օլրնաբղընը կէչէն կիւն եաղմըշ իտիք։

Ալէման կաղէթալարը՝ Մ. Պէրնարընն սրբթընտան վուրուլուպ, պունչագ՝ էլպիսէսինի տէլէրեք վիւճուտինէ տէ էբէյիճէ կէրտիկինի, վէ ֆագաթ իչ ալէաթլարա պիր զարար վէրմէտիկինտէն մուամիլէյհին էյիլէշմէք իւզրէ օլտըղընը, վէ պուսուի գաստըն բօլթիքա մագաճէտինէ չումլալի օլմայրպ պիր եանլըշլըգ էսէրի օլտըղընը պէյան իտէյօրլար իսէ տէ, ճարիհին պուլընընպ պուլունմատըղընա տաիր մալիմաթ վերմէյօրլար։

——

Ֆրանսանին Կրաս չէհրինտէ պուլունան Ինկիլիթերրա գրալիցասը՝ հինտիսթանտա վագը Մանիբուրտա վուգուա կէլէն հատիսէի մալիմէտէն միւքետտէր օլուպ, կէչէն սալը կիւնիւ իգամէթկեահրընն էօնիւնտէ թէրէնիւմագ օլմայա կէլմիշ օլան ասքերի մուզիգասընը կէրի կէօնտէրմիշ տիր։

——

Ճամպագ նալընը թապիր օլանան ուզուն սրբրգէր իւզէրինէ պինէրեք Բարիզտէն Ռուսիայա կիթմէք իւզրէ պահսա կիբրիշմիշ օլան Սիլվէն Ֆօրնոն նամլատտա պիր Ֆրանսըզ կէչէն չարչէնպիհ կիւնիւ Գէրլինէ վասլը օլուպ, չիմտիյէ գատտար պեօյլէ պիր զարիպ սէյյահ կէօրիւլմէմիշ օլտըղընտան, պինէրճճէ խաղ թամաշասընա չիթապ իտիպ, քէնտիսինի ալգըշլաբ իլէ օթէյէ կէօյիւրմիշլէր տիր։

——

Ժէնէրալ Կարիպալտինին մախտուտը օլուպ ախիրէն Մըսրա ազիմէթ իթմիշ օլան Ժէնէրալ Մենոթթի Կարիպալտի՝ կէչէն բազար երթեսի կիւնիւ Գահիրէտէն Իռքէնտերիյէյէ կէլիպ, սթամասիոնտա պիր չօգ Իթալիան վէ Եուանլըլար թարգիճնատան «Հաշասրն Ժէնէրալ» նիսալարբյա ալգըշլանմըշ, վէ Իթալիա գօնսօլօս վէքիլի Մ. Գոգոնի վէ Մ. Ժօրժ Կուսսիո թարգիճնատան իսթիդպալ օլունմըշ տրը։

Ժէնէրալ Մենոթթի Կարիպալտի՝ արապալար իլէ Օթել Խոտվիալա կէօթիւրիւլուպ, օրատա քէնտիսինէ պիր զիյաֆէթ քէշլտտ օլընմըշ տրը։ Մուամիլէյհ՝ երթեսի կիւն Իռքէնտերիյէտէքի Իթալիան մէքթէպլէրինի կէզտրքտէն սօնրա, Ռուպաթթիս նամ Իթալիա գուսբանհատարընն վարբրբյա Իթալիայա միւթեվճճիհ հեն հարէքէթ էյլէմիշ տիր։

ԲԻՆԱ ԼԱՐՕՇ ՖԷՐԻԺԻՆԷՕ

Ֆէնը թրպպրն իքի էն միւէսսիր իլաճլարը գընաքընա իլէ չէլիք տիր։ Պունլարտան պիրի՝ գանը գբզաբրբր վէ տիկէրի գանը թաղելեր վէ գուվվէթ վէրբը։ Պինաէն ալէյհ ռէինա Լարօշ Ֆէրիժինէօ՝ պու եօլտա թէրթիպլէրին էն միւքեմմէլի ատատ օլունմըշտրը։ Պիլմիվէ էճգաճբլարտա պուլընը։

ՁԵՎԱՃ ՎԷ ԳԸՍԳԱՆՃ ՁԵՎԱՃԷ

ՄԻՒԷԼԼԻՅԻ

ԷՄԻԼ ԶՈՅՈՒԿ

ՄԻՒԹԷՐՃԻՄԻ

ՏԻԳՐԱՆ ԱԴԱՄՅԱՆ

Ժօրժէթ.— Օտանընտա պուլընտըղընըզը պիլմէյօր իտիմ, միւսիւ Անտրէ. սէօյլէմէք իչիւն օլմասընն ամմա պէնի գարշըլամատըղընընզտան, զանն իթտիմ քի, պագը արգատաշլարա չէհրին տիշարըսընա կէզմէյէ կիթմիչսինիզ։

Անտրէ.— Պէն արթըգ եալընըզ սիգինէ կէզէրիմ, սէվկիւլիւմ Ժօրժէթ. էօյլէնտէն սօնդրա պիւթիւն կիւն օտատտա գալըրմ վէ ալիմ Ալլահ հէր տագիգա սիգի տիւչիւնտիմ։

«Իլգ կիւնէրի կիպի կէլիպ սիգէ պէգլէմէյիկիմէ սէպէպ անճագ չու տրը քի, մէզարլըգտան ավտէթիմտէ չէտիտ պիր պաշ ազրըսընա թութուլտրմ։

Ժօրժէթ.— Ա՛հ, Անտրէ . . . Էյ եա՞թմատընըզ մը։

Անտրէ.— Նա՞սըլ եաթմատրմ, գարեօլամըն իւզէրինէ աթըլտրմ։

Ժօրժէթ.— Շիմտի պիր ազ էյի՞մսինիզ։

Անտրէ.— Պիր ազ էվվէլ չօգ մուզտարըզ օլույօր իտիմ, լաքին նէրսիվէնին իւզէրինտէ սիգին այագ սէսինիգի իչիթտիկիմտէ պաշըմըն ազրըսը պուչագ կիպի քէսիլտի։

Ժօրժէթ.— Օ՛հ, բէք մէմնուն օլտում։

Անտրէ.— Տիմէք գուսուրըմը ագիվ իտէրսինիզ, տէյիլ մի։

Ժօրժէթ.— Ագիվ իտէ՞ր միյիմ, օ տա լազբրտը՞ մը տրը . . . Լաքին սիգէ պու գատար տավաճըլըգ իթտիկիմէ սիգին գըզմաղ հագգընը վար տրը։

«Միւսիւ Անտրէ, ճէնազէ ալայընտա չօգ գալապալըգ վա՞ր մը իտի։

Անտրէ.— Օն պէն քիչիտէն զիյատէ ատատ վար իտի։

Ժօրժէթ.— Զօգ կիւզէլ վէ չաշաալը օյմուչ օլմալը տրը։

Անտրէ.— Պախուսուս չօգ հիւզնէնկիզ օլտու. չգլարը ազատըլար։

Ժօրժէթ.— Սիզ տէ ազատընը՞զ մը, Անտրէ։

Անտրէ.— Էվվէթ, Ժօրժէթ, պիր տէլիգանլընընն հըշգըրմագտա օլտըղընը կէօրէրէք ազատըմ։

Ժօրժէթ.— Մ. Ճէյմս Լինգօ՞ն մը իտի։

Անտրէ.— Էվվէթ, Ժօրժէթ. զավալը տէլիգանլը՛, նէ՛ տէհշէթլի մէէյուսիյէթէ տիւչար օլմուչ իտի։

Ժօրժէթ.— Զիւնքի տիլպէր Վալանթինի չօգ սէվէր իտի։

Անտրէ.— Պէն սիգի նասըլ սէվէր իսէմ, Ժօրժէթ, Ճէյմս Լինգօլն տա Վալանթինի էօյլէ սէվէր իտի. մէրգում տէլիգանլընընն ազալայպ հըշգըրտըղընը կէօրտիւկիմտէ, քէնտի քէնտիմէ տէր իտիմ քի, էկէր պէն տէ սիգի զայպ իտճէէք օլուր իսէմ, էօյլէ պիր մէէյուսիյէթէ տիւչար օլաճաղըմ։ Լաքին պու քէտէրամիզ չէյլէրտէն արթըգ պահս իթմէյէլիմ։ Մատտազէլ տը Գարմէյլ իլէ պիր կիւնտէ էվլէնճէք իտիք, տէյիլ մի։

Ժօրժէթ՝ մահզուն մահզուն.— Էվվէթ։

Անտրէ.— Շիմտի, սէվկիւլիւմ Ժօրժէթ, հա՞նկը կիւն սիգ պանա գարը վէ պէն սիգէ գօճա օլաճաղըմըզը արթըգ պիլէմէյիզ, զիրա պիզիմ ագտը իղտիվաճըմըզ՝ Մ. տը Գարմէյլլն կէօյնիւնէ պաղը պիր չէյ տիր։

Ժօրժէթ.— Նէ՞ տիյօրսընըզ, միւսիւ Ժօրժէթ. անլայամայօրըմ։

Անտրէ.— Շիմտի անլարընընզ, Ժօրժէթ. Մ. տը Գարմէյլ՝ սիգի սէվտիկիմի վէ սիգտէն սէվիլտիկիմի պիլմէմ նա՞սըլ վէ քի՞մտէն տույմուշ օլուպ, քէզալիք տիլպէր Վալանթինին էվվէնտիկի կիւն պիզիմ տախի ագտը իղտիվաճ իթմէյի եէքտիկէրիմիզ վատ իթմիշ օլտըղընընը պիլիյօր։ Իմտի, Ժօրժէթ, պիզիմ էվվը իղտիվաճընընզը արթըգ Մ. տը Գարմէյլ թային իտէճէք տիր, պունը պանա քէնտիսի սէյլէմիշ տիր։

Ժօրժէթ.— Ա՛.

Անտրէ.— Հէբսի պու տէյիլ տիր. պէն Մ. տը Գարմէյլէ թավսիյէ օլընընը. շըմ տրը։ Բիմին թարգիճնատան թավսիյէ օլընտըղրմը պիլմէյօրըմ ամմա հագգընմա էյլիք իսթէյէն պիր քիմսէ թարգիճնատան օլտըղը տէրքեար տրը։ Էլհասըլ պէնիմ իսթիգպալիմ քէնտի ֆապրիգասընտա թէէմին օլընտըղընը վէ օրատա մուհիպը մէմնունիյէթ պիր մէվգիէ մալիք օլաճաղընը Մ. տը Գարմէյլ պանա սէօյլէտի

Ժօրժէթ.— Պունլար հէր ալէա տրը, միւսիւ Անտրէ, լաքին . . .

Անտրէ.— Լաքին նէ՞։

Ժօրժէթ.— Սիզին մէվգիինիզ կիւզէլլէշտիքճէ, զավալը Ժօրժէթ տէ սիզին մատտունընընզտա գալամագ տրը։

Անտրէ.— Մ. տը Գարմէյլ էօյլէ չէյլէր տիյնէմէզ, սէվկիւլիւմ Ժօրժէթ, զիրա պիզ եէքտիկէրիմիզի սէվտիկիմիզ իչիւն Մ. տը Գարմէյլ՝ իսթիգպալիմիզէ տիշիւնէճէք տիր. օ ատատ՝ իքի քիչիյի մէսուտ գըլմագ իսթէյօր։ Պունտան գաթի նազար պաշգա չէյ վար տրը, սէվկիւլիւմ Ժօրժէթ։

Ժօրժէթ.— Տահա նէ՞ վար քի։

Անտրէ.— Մատտատ տը Գարմէյլ՝ պու մատտէտէ Մ. տը Գարմէյլէ իչթիրաք իտէրէք, սիզէ պիր թրախօմա թախսիս իտէճէք տիր։

Ժօրժէթ.— Պիր թրախօմա՞ մը, Անտրէ, պանա պիր թրախօմա՞ մը թախսիս իտէճէք տէտինիզ։

Անտրէ.— Էվվէթ, Ժօրժէթ։

Ժօրժէթ.— Գապաղլ իտէպիլի՞րմիյիմ։

Անտրէ.— Նի՞չիւն գապաղլ իթմէյէճէքսինիզ։

Ժօրժէթ.— Անտրէ՛, Մ. վէ մատտատ տը Գարմէյլ՝ էթրաֆլարընտա օ գատտը ատատմարը վար իքէն, նի՞չիւն պէօյլէ պիզի տիւշինիյօրլար։

Անտրէ.— Պունը պիլմէյօրըմ, Ժօրժէթ։ Իւզէրիմիզտէ պիր հիւսնիւ հըմայէ պուլընտըղընա ինանմալըյըզ։ Պունտան անլաշըլըր քի, ըրզէկի վէ ագբաը պիր գըզ՝ պու խասսէյէրէ մալիքէ օլայան տիկէր գըզլարտան տայմա այրըլըպ սէչիլիր վէ եէքտիկէրինի սէվէնլէր իւզէրինտէն ճէնապը Հագգընը տուտասը էքսիք օլմազ։

Ժօրժէթ՝ ազ բարա սարթ իտուպ իճրան թէչարրուֆթալա պիր ազ բարա արթրարպիմէք իչիւն էքսէրիա ագամարը օտասընտա թաամ իտէր իտի։

Մէրգումէ քէնտի ըէնճէրէսի էօնիւնտէ, վէ Անտրէ տէ քէնտի ըէնճէրէսի էօնիւնտէ տուրարագ թաամ իթտիլէր։

ՏԻԿԻՆ ՄԱՔՐՈՒՀԻ ԶԱԼԵԱՆ

Անցեալ չորեքշաբթի, հողին յանձնեցինք վաղամեռիկ Տիկին Մաքրուհի Զալեանն, մին ի փայլուն ներկայացուցչաց հայ իգական սեռին. Մէջագիւղի Հռիփսիմեանց վարժարանի մէջ իւր ուսումն առած և ապա իբրեւ երախտագիտական հարկ, նոյն վարժարանի Խնամակալութեան պաշտօնը կատարած էր այնքան արդիւնաւէտ, այնքան գործօն եղանակաւ մը։

Հանճարեղ և ջանասէր աշակերտուհին չը մոռացաւ այն յարկն ուր դաստիարակուած էր. և իւր ընկերուհեաց դեղեցկագոյն օրինակ մը տալու համար, իւր աշակերտութենէն մի քանի տարիներ վերջ, իւր ընտանեկան զբաղմանց և աշխատութեանց հետ իւր ուշադրութեան առարկայն ըրաւ հռիփսիմեանց վարժարանը և մին եղաւ այն Խնամակալուհեաց որոց անունը կարելի չէ որ ընչուի համակրող սրբտերու մէջէն։ Տիկին Նազլը Վահանի և Տիկին Եուսուֆեանի արժանաւոր յաջորդն էր. իւր նախորդաց ոգին կարծես ներշնչած էր զինք գործելու, անդադար գործելու ի նպաստ այն յարկին որ իւր բնական ձիրքերուն վրայ աւելցուցած էր փայլուն կրթութիւն մը, պատ՛ւ իւր սեռին և ազգին։

Քանի՛ անգամներ հանդիպած եմ վաղամեռիկ տիկնոջ դասարանաց մէջ, երբեւ ուսուցիչ նոյն վարժարանին։ Զգիտի մոռնամ երբէք այն տպաւորութիւնը զոր կը թողոյր աշակերտուհեաց վրայ։ ուշադիր ակնարկներ կը սեւեռէր ամէն առարկաներու վրայ, իւր քննութենէն բառ մը չէր վրիպեցներ, բառ մը ուսուցչին դասախօսութիւններէն և աշակերտուհեաց պատասխաններէն. և յետ դասու իւր գոհունակութեան և դժգոհութեան կէտերը կը պարզէր ուսուցչին աչաց որք երբէք վիրաւորիչ չէին լիներ, չեմ գիտեր ի՛նչ ոգեւորիչ ազդեցութիւն մ՛ունէին դասախօսին և ուսանողին վրայ։ Իւր ներկայութիւնը ի մի բառ կը կենդանացնէր դասարանը։

Իբրեւ քնիչ և տեսչուհի չէր այցելեր վարժարան։ Իբրեւ գթառատ մայր մը կը մտնէր այդ նուիրական յարկը. այնքան գորով, այնքան սէր ունէր աշակերտուհեաց վրայ, որոց անմեղ սրտերու միակ յոյսն եղած էր. ամէն կին իւր զուակը սիրով կը յանձնէր վարժարանին. զի հոն էր Մաքրուհի Զալեանն, հոն էր գիշերն ամենէն ուսումնասէր և աղքատասէր տիկիններէն մին. և աշակերտուհիք՝ որք կը սիրէին զնա, արտասուագին բաժնուեցան անոնք. իրենց սրտին խորին յուզումը թոյլ չտուաւ իւրեանց ընկերքանալ դագաղին այն կնոջ՝ որ իւր օժտեալ ձիրքերովն սիրեց վարժարանը, սիրեց ընտանի յարկը և բարձրացուց հայ կինը։

Վաղամեռիկ Տիկին Մաքրուհի դրականութեան և դիտութեան հրամուռ կին մ՛էր, վարժարանի զբաղումներէն դուրս, իւր միակ զբօսանքն ընթերցումն էր. Համեստ մատենադարանի մը մէջ ամփոփած էր գրական, գիտական գործերու ընտիր հաւաքածոյ մը. Հայ և Ֆրանսական գրականութեան լաւագոյն արտադրութիւնները իւր ընթերցման նիւթ եղած էին. իւր գրիչն մեղմ և ազդեցիկ էր. «Ցիմի» ծածկանուան ներքեւ արդի հայ գրականութեան մէջ օգտակար բաժին մ՛ունեցած էր, ո՞վ չէ ընթերցած Աչ-Եւլի նորածին թերթերուն մէջ «Հայ կնոջ օրագիրներն», «Մօրֆինասուլի մը տպաւորութիւններն» առանց յուզուելու և համակրելու այդ մեղմ գրչին։ Առաջինն էր նա ի հայ կանանց որ գրական ճաչակին հետ միացուցած էր գիտական լուրջ հմտութիւն մը. խորին ուսումնասիրութիւններ կատարած էր գիտական մասերէն ձեռամբ, անհուն փափաքով կընթեռնոյր Ֆրանսայի գիտական հանդէսներն, ի մասնաւորի «Լա Նաթիւռն» և «Ռըվիւ Սիանթիֆիքն» որոց լուրջ յօդուածներէն այնքան ախորժ կզգար. Ֆլամարիոնի աշխատութիւնները ծանօթ էին իւր մաց. Ֆոնվիլի, Բառվիլի և Թիսանդիէի գործերը լաւ կը ճանաչէր և լուրջ կերպիւ կը յաջողէր բացատրելու ամէն գիտական երեւոյթ զոր կը տեսնէր իւր շրջանակաց մէջ։ Կանոի բնագիտութեան մէջէն և Բոլ ժէռվեի կենդանաբանութենէն այնքան գեղեցիկ օրինակներ ի ցոյց կը բերէր որոյ և մէկին բացատրութեամբ, որք զուսնգիրն կընէին իր տաղանդին համակրող։ Այսպէս էր ահա Տիկին Զալեան իւր մտաւորական կեանքին մէջ։

Վաղամեռիկ Տիկինը հայ ընկերութեանց մէջ փայլուն դիրք մ՛ունէր. իւր աղնուապետական շարժումներովն, իւր կանացի շնորհովն, իւր հմտալի և հրապուրելի խօսակցութեամբք՝ բարեկամաց և այցելուաց համակրութիւնը շահած էր. իր յարկը մտնող ամէն անձ գոհունակութեան զուարթ քաղցն ներքև կը մեկնէր անտի։

Եւ այսպէս ահա Տիկին Զալեան ընտանի յարկին մէջ բարի կին մը, վարժարանին մէջ ծաղկահասակ մայր մը աշակերտուհեաց հանդէպ, գրական և գիտական աշխատութեանց մէջ ուսումնասէր մը անխոնջ, բարեկամաց շրջանակին մէջ համակրելի մ՛եղաւ, և կարճատև կեանքի մը մէջ այնքա՛ն գործունէութիւն ցուցնել և վա՛ղ բաժնուել ընտանեաց ծոցէն և բարեկամաց շրջանակէն. տխո՛ւր է այս, կարի տխուր։

Սակն դառնագոյն մահուան առթիւ կ՛արտասուեմ խորապէս ծաղկատիպ Մաքրուհւոյն մանիկագարդ դերեզմանին վրայ և անոր քաղցրագոյն յիշատակին այս տողերը կը նուիրեմ։

Մ. Գ. Մ.ԷԼ

ԲԷԶԱԳՔԸ ՕՂԲԼԱՐԸՆ ԻՍԼԱՄԸ

Ախիրէն իլանը իֆլաս իտէն Բէզագքը օղու Եուսա վէ Մոիզ Լէվի Թիճարէթ էվինտէն ալաճալրը վագը օլան 35 գատար տարիներ՝ ավգաթի Մ. Բէտրելի Թարաֆընտան վագը օլան տավէթ մուհիպինէ իթթիխազ օլընճագ խաթրը հարէքէթի գարարլաշտրըմագ իւզրէ տիւն սապահ պիր իճթիմա ագտ իթմիշլեր տիր։

Մ. Բէտրէլի՝ իրատը մէգալ իլէ, Լէվի Թիճարէթ էվինին իֆլասընը մուհիպ օլան սէպէպլերտէն վէ սարրէնէն պահս իթտիքտէն սօնրա, մէզքիւր էվին Սէրանիք, Տէրսաատէթ վէ Ինկիլիթերատա Թէքմիլ տուլյունը Թախմինա 100000 լիրա, վէ մէվճուտը տախի մաթլուպաթ վէ էմթաա օլարագ Թախմինէն 28000 լիրա օլտրգընը պէյան էյլէմիշ տիր։

Մ. Բէտրէլի սէզգիւնէ տէվամլա, մահքէմէյէ միւրաճաաթ օլընտրգտա, Լէվի Թիճարէթ էվինին մէվճուտ էմթաասը սաթլրլաճաղընտան վէ մաթլուպաթը տախի հէր նասրլ օլուրսա օ լսուն Թահսիլ օլունապիլէճէյինտէն, տարինէրին էլինէ անճագ 100տէ 10 վէ պէյլի տահա էքսիք պիր բարա կէչէճէյինի, վէ ֆագաթ միւֆիլլեր իլէ պիր գօնգօրտաթօ ագտ իտէրէք, անէրին երինէ ուժուրը Թիճարէթլէ իչթիալ իթմէյերինէ միւսաատ իթտիքլերի Թագտիրտէ մէվճուտ 100տէ 28ի ալագիլէճէքլերինի պէյան իթմիշ, վէ պու պագատ պիր գարար վէրմէյերինի տախնէրէ Թէքլիֆ էյլէմիշ տիր։

Պունըն իւզերինէ Իթալիան, Եահուտի վէ Թիւրք լիսանլարը յա գարմագարըշրգ վէ ուզուն պիր միպահանա աչրլրպ, հաթթա տախնլէրէն Մ. Պարնաթան՝ միֆիլլեր հագդընտա բէք զիատէ լիսանը չիտտէթ իսթիմալ էյլէմիշ տիր։

Պէօյլէճէ պիր սաաթ գատար միւզաքէրաթ ճերէյան իթտիքտէն սօնրա, ալաճագլրարտան պիրի՝ Թէքմիլ տախնէրին էֆքէարընը խիլլասա իտէրէք հիչ պիրինին մահքէմէյ միւրաճաաթա նիյէթի օլմադրպ, ճիւմլէսի՝ տէ պիր գօնգօրտաթօ ագտընա հաղրը իսէլեր տէ քէնտիլերինէ գաթթի պիր Թէքլիֆ տէրմէյան իտիլմէսինի թալեպ իթմիշ օլմաղլա, Մ. Բէտրէլի՝ Իթալիա գօնսօլոսխանէսինտէ Թէտգիգ իտիլմէքտէ օլան տէֆթէրլերին վէ հիսապաթը Թէտգիգաթը խիթամ պուլուպ պիլանչօնրն նէթիճէսի գաթիէն անլաշրլարգտա ալաճագլրլարը մէզքիւր գօնսօլոսխանէյէ տավէթ վէ ճէմի տուպ, Թէքլիֆը գաթիլի տէրմէյան իտէճէյինի պէյան իթմիշ, վէ չիմտիւրք գօնգօրտաթօ ագտընա մուվֆագաթ իթտիքլերինի նազարը տրգդաթա ալտրղընը տէրմէյան էյլէմիշ տիր։

Մ. Գ. Մ.ԷԼ

ՄԻԽԹԷՖԷՐՐԻԳԱ

Էրզրում վալիսի հասան Խայրի բաշա հազրէթլերի՝ մէճլիսը իտարէ ազասընտան Տէրվիշ վէ Նուֆուս նազրը Ռիֆաթ էֆէնտիլերի պիլսիթիսհաղ ախիրէն Պայազիտ միւթէվէճճիհէն Էրզրումտան հարէքէթ էյլէսիչտիր։

—Էսկի չրմէնտրֆէր իլիթսագ գումրանեասընդն հիւքիւմէթը Սէնիյէտէն ալաճաղը օլան մէպալիղ իչիւն Թէսվիյէսի զմընտա Մալիյէ նէզարէթինտէն վիլայէթլերէ հէվալէլեր վէրիլմիշ տիր։

—Ատանա մէրքէզ Թէլէկրաֆ վէ բօսթա միւտիրի սապրդը Ատել էֆ՝ Մէրսին Թէլէկրաֆ վէ բօսթա միւտիրլիկինէ Թային օլընմշ տրը։

—Ճէպէլը Լիպանտա Շօֆ գազասը ճիվարընտա պիր մահալտէ պիր մրգտար արազի չէօքրէրէք, Եանար տաղ զուհուրինէ տէլալէթ իտէճէք սուրէթտէ տիւման վէ պուղու զուհուր իթմէյէ պաչմշը տրը։

—Ճէմիլէթը Թրպպիլէնին կէչէն ճուման կիւնքի իճթիմաընտա տօգթօր Նարլիս՝ գուլագ վէ պրուն խասթալրգլարը հագդընտա միւհիմմ պիր մէգալէ իլրատ իթտիքտէն սօնրա, տօգթ. Մավրօճէնի բաշա հազրէթլերի՝ պաղը կազէթա մուխպիրլերինին՝ քէնտիլերի թապիպ օլմարգլարընտան ճէմիլէթտէ ճերէյան իտէն միւզաքէրաթը բուհրը Եանը անլարզ էօլլեճէ նէշր իթմէքտէ օլտրգլարընը պէյանլա, պու հալին մէնը վուգուր իչիւն միւզաքէրէ մազպաթալարընը՝ ճէմիլէթին գալեմ հէյէթի թարաֆընտան կազէթալարա Թէպլիղ օլունմասընը Թէքլիֆ իթմիշ օլմաղլա, մէճլիս՝ պատէլ միւզաքէրէ ճէմիլէթին իճթիմալարը ալէնի օլտուղընտան հէր քէսին հազրը պուլընապիլէճէյինէ, վէ միւզաքէրաթը տահա տրգդաթլրճա զապթ իթմէլերինի մուխպիրլերինէ իխթար իթմէլերի իչիւն կազէթալար միւտիրլերինէ նիմ բէսմի սուրէթտէ բէճա օլունմասընա գարար վէրմիշ տիր։

—Ատանտա Թէնպէքի զէր իտէն չիֆթճիլը Թարաֆընտան հիւքիւմէթը Սէնիյէտէ պիր իսթիտա Թագտիմ օլընարագ, պունտա Բէժի Եարթնամէսինտէ Թէնպէքիլէր հագդընտա իճրա օլընճագ մուսէլէ հագդընտա պիր գարարը վազիհ պուլընմատրզընտան, Թէնպէքիլէրին Լէժի մէմուրլարընա ֆիւրուխթը մատտէսինտէ զուհուրա կէլէն միւչքիլաթ պէյան օլընմշը, վէ միւչքիլաթը մէզքիւրէ եիւզէճէնտէն Թէնպէքիլէրին անպարլարտա չիւրիւիպ կիթմէքտէ օլտրգը վէ պու եիւզտէն կէրէք Խազինէի տէվլէթին վէ կէրէք Թէնպէքի չիֆթճիլէրինին միւթէզարրուր օլմագտա իտիւկի իլավէթէն տէրմէյան գէլընմշ տրը։ Պու պագատ Թիճարէթ նէզարէթիլէ Լէժի չէրքէթի պէյինտէ միւզաքէրաթ իճրասընա պաշլանտրգը իչիւն տիր։

—Բիրէտէ Այ Թրիտտա քիլիսէսի պաչ բահիպի Վասիլ Աթանա՝ 500 պէն ֆրանգա պալիղ օլան սէրվէթինի պիր ֆագիրտանէ Թէէսխինէ Թախսիս իտէէճէյինի չէհրը մէզքիւր պէլէտիլէ մէճլիսինէ խագեր վէրմիշ օլմաղլա, մէճլիսը մէզքիւր՝ մէրգում բահիպին իչպու Թէքլիֆը համիլէթքարանէսինի հիւսնիւ գապուլ իլէ ֆագիրխանէնին ինչասընա կիւզել վէ վախտ պիր արազիի Թէրք ու Թախսիս էյլէմիշ տիր։

—Բուսիա վէ Ռումանիատա պուղտայ վէ ուն ֆիյաթը եէնիտէն պիր տահա ֆըրլամշը տրը։

—Ռումանիայա Թիւրքիատան իտխալ օլընան զէյթին եաղլարը յա Ֆրանսատան իտխալ օլընան սուսամ եաղլարընը կէօմրիւք Թարիֆասընճա պիր ֆարդ օլմասընը հասէպլիյէ սուսամ եաղլարը՝ զէյթին եաղընա ըէգապէթը չէտիտէտ պուլընմազընտան, մէզքիւր Թարիֆճա Թատիլաթ իճրասը իչիւն ճանիպը Պապը Ալիտէն Ռումանիա հիւքիւմէթի նէզտինտէ Թէչէպպիւսաթ իճրասընը Գալատատաքի Օսմանլը Թիճարէթի Օտասը՝ Տէրսաատէթ Թիճարէթի Օտասը վասէթասըյա հիւքիւմէթը Սէնիյէտէն իսթիտա իթմիշ օլմաղլա, պու քէրրէ Պուգրէշտէ մուգիմ սալթանաթը Սէնիյէ սէֆիրի Պլագ պէյ հազրէթլերի Թարաֆընտան պու պագատ Ռումանիա հիւքիւմէթի նէզտինտէ վուգու պուլան Թէշէպպիւսաթ իւզերինէ պէր վէճճը մաթլուպ Թիւրքիա զէյթին եաղլարը իչիւն էէնի պիր Թարիֆա իթթիխազ օլընմշ տրը։

—Կէչէն չարշէնպիհ կիւնիւ Գալաթա կէօմրիւկինէ վիւրուտ իտէն ֆրէնկ կէօմլէյի մէմուլ 5 սանտրզընն աչլրտրը սրբատա, պազը Թիւճարլարա ալէաթ օլան պիր գաչ Թէզբէրէսիզ տէլալարը մէզքիւր ֆրէնք կէօմլէքլերինի ալրզ եէրլերինէ ատի կէօվլէք վազ իթտիքլերի, վէ քէյֆիյէթ մուախխէրէն անլաշրլարագ սանտրգլար Թէվֆիֆ իտիլիպ, պու մուամէլէյի իրթիքեապ իտէն Թիւճճարլարտան 2 գաթ բէսմը կէօմրիւք վէ տէլալարտան տախի պաչգաճա ճեզաի նագտի ալընտրզը՝ Սէրէֆտէն նագէն կէչէն ճուման կիւնքի նիւսխէսմզտէ եաղըմշը իսէ տէ, մէզքիւր կէօմրիւքտէ պու եօլտա հիչ պիր վագտա զուհուրա կէլմէտիկի, վէ Սէրէֆին մէզքիւր հավատիսինին գաթման ասլ ու էսաս օլմատրը՝ ալտրզրմշդր մալիւմաթը ախիրէսէն միւսթէֆան օլմուշ տրը։

—Ինկիլթէրա սէֆիրինին զէվճէսի Մատամ Ուալթ՝ պէրապէրինտէ պազը միւմթազերան ֆամիլիալարը օլտրզը հալտէ տիւն Միւզէխանէի հիւմայունա կիտէրէք հէր Թարաֆընը Թամաշա էյլէմիշ տիր։

—Բամազանտա Սուլթան Պայազիտ մէյտանընընը պիր գաթ տահա Թէնվիրի մագսէտիլլէ Տէրսաատէթ կազ գումբանեասը Թարաֆընտան մահալը մէզքիւրտէ եէնիտէն կազ ֆէնէրլերի Թէէսխինէ պաչլանմշ տրը։

—Ֆէնրը մուսիգիտէ մէհհարէթը մախսուսէսի պուլընան մատմազէլ Օլկա տը Իսմիրնօֆ՝ պու քէրրէ Պէյօղլընտա վէֆֆաթ իթմիշ տիր։

—Պէյօղլընտա Աղա Ճամիսի գուրպինտէ ֆահիշէ կիւրուհինտէն Շահինի պունտան պիր գաչ սէնէ ադտէմ գաթլ իլէ ֆիրար իթմիշ վէ ղըյապէն 15 սէնէ քիւրէյէ մահքիւմ օլմուշ օլան Թահիր նամ չախ՝ պու քէրրէ տէրտէսթ իտիլմիշ օլմաղլա, եագընտա մուհաքէմէյի վէճահիլէսի մահքէմէի ճինայէթտէ իճրա օլընճագ տրը։

—Ինկիլիզ Թիւճճար վարօրլարը Թարիֆէսինտէն պիր գաչը կէչէն բազար կիւնիւ Գալաթատա պիր մէյխանէյէ օթուրմագտա իքէն իչլերինտէն իքիսի՝ պիր սէպէպտէն տօլայը միւնազասա չըգարարագ, նիհայէթ «պօգս» Թապիր իթտիքլերի եումրուգ տուէլլօսընա գարար վէրիրլեր։ Պու գարար իւզերինէ ճիւմլէսի մէյխանէյէն չըգրպ Շարապ իսքէլէսինին էօնիւնէ կիտէրլեր։ Տուէլլօ իտէճէք օլանլար՝ բանթաօնլարընան մատտա Թէքմիլ էլ պիսէլէրինի սօրունտրգտան վէ չըրչպագ օլտրգտան վէ տիկէր բէֆիդլերինի քէնտիլերինէ չահիտ իթթիխազ իթտիքտէն սօնրա տուէլլօյա եանի եումրուգ գավկասընա պաչլարլար։ Միւտարէպէ եարբմ սաաթ գատար տէվամ իթտիքտէն, եանի պիրինին սօլ գաշնին իսթիպէրէլէնէրէք գան ֆըշգըրտրգտան սօնրա տուէլլօյա խիթամ վէրիլեր։ Ղարիպ եէրի չուրասը տը քի, պու գատար միւպարեզէ իւզերինէ հիչ պիր չէյ եօգ իսիչ կիպի էլպիսէլէրինի կիլինպ ճիւմլէսի գարաաշ կիպի երինէ մէյխանէյէ ավտէթ իտէրէք պիր մասատա իլ ու իչրէթէ պաչլարլար։

ՊԱՔԷՐ
BAKER
Պէօրլուտա հասատի քէսիրտէ Նօ. 500 մէ Նօ. 241
Մարտարդ 1854 թուականէ գուրտարմը, վէ անտէն պէտու էֆսանիէթի գարարտարը կիրի, չրմի տարի մէրտիվանի. գալա գատարտարտան պարիսի մէտալիա, Եագ Ամերիկայի մէտալիա, Եագ Ֆրանսայի մէտալիա, Եագ Ամերիկայի մէտալիա։ Գալատատաքի Օսմանլը Թիճարէթ Օտասը՝ Տէրսաատէթ Թիճարէթ Օտասը վասէթասըյա հիւքիւմէթը Սէնիյէտէն իսթիտա իթմիշ օլմաղլա, պու քէրրէ Պուգրէշտէ մուգիմ սալթանաթը Սէնիյէ սէֆիրի Պլագ պէյ հազրէթլերի Թարաֆընտան պու պագատ Ռումանիա հիւքիւմէթի նէզտինտէ վուգու պուլան Թէշէպպիւսաթ իւզերինէ պէր վէճճը մաթլուպ Թիւրքիա զէյթին եաղլարը իչիւն էէնի պիր Թարիֆա իթթիխազ օլընմշ տրը։

(88)

ԱՂՋԿԱՆ ՄԸ ՍԻՐՏԸ

ԳՐԵ՝Ց

ՕՐԻՈՐԴ ԱԼԻՍ

Իր վշտաց ծանրութեան տակ հեծած ժամերուն՝ մահուան դաղափարին մէջ միայն կրնար հանգիստ գտնել, և իր տառապանաց անհունութիւնը կը չափաւորէր այն մտածմամբ միայն թէ այդ ամենը կրնային վերջանալ իր կենաց հետ։

Իր միակ մխիթարութիւնը, միակ ուրախութիւնն էին Գառնիկի և իր քրոջ նամակները, որք անթերի կանոնաւորութեամբ կը հասնէին ամէն շաբթու։ Կրակէ էջեր, սիրով, տենչերով, կարօտի բոլոր յուզմունքներովը լեցուն, որք պահ մը կոսկեզօծէին իր մելամաղձոտ մտածումները, և որոնք սակայն իրենց ցանկալի անուշութիւններով աւելի կը դառնացնէին իր արդի կացութեան ցուրտ ամայութիւնը։

Շաբաթ առտուները ժպիտով մը կարթնանար տակայն, և մինչեւ իրիկուն, մինչեւ Բօռ-իին ժամը մտաքայլ ու երազուն կը ճեմէր դուրսը սրբահին տախտակամածներուն վրայ առանց զգալու հովերուն ու ցուրտին հարուածները, որոնք պատուհաններուն բացուածքներէն կը մտնէին ու կելնէին։

Երբեմն հայրը սենեակէն դուրս կելնէր ըսելու որ դայ քիչ մը տաքնայ կրակին առջեւ։

—Կուգամ, հայր,— կը պատասխաներ, և կը շարունակէր իր ջղային ճեմքը անդուլ ու անընդհատ։

Տեղացիներէն շատերը այցելութեան կուգային իրեն աւելի զինքը տեսնելու հետաքրքրութեամբ, քան թէ յարդանաց պարտք մը կատարելու եռանդով, և ան ազնիւ քաղաքավարութեամբ մը կընդունէր բոլոր այցելուները, բայց փոխարէն չէր երթար, վասն զի չէր ուզեր դուրս ելնել։

Երկար աղեխարշ նամակներ կը գրէր Գառնիկին, իր սրտին բոլոր ապրումն ու արցունքը թափելով անոնց մէջ, բոլոր շաբաթը կը գրէր, և հինգշաբթի առտու կրակը կը նետէր զանոնք, վայելուչ համառօտ գիր մը ղրկելով միայն, ուր կամփոփէր իր գորովալից ղդացմանց ամբողջ հիւթը։

Իր կեանքը այդ թղթակցութեան վրայ հիմնուած էր հիմակ, և հինգշաբթի ու շաբաթ օրերն էր որ միայն ապրիլը կզգար, անկէ դուրս օրերը կանցնէին իրարու նման մելամաղձոտ դանդաղութեամբ մը միշտ դատարկ, միշտ աննպատակ։

Սակայն օր մը իր յուսահատութիւնը յետին աստիճանի հասաւ։

Ս. Սարգսի տօնին շաբաթ օրն էր, ամէն կողմ հարսնիքներու իրարանցումը կը տեսնուէր, բոլոր քաղաքը խնջոյքներու պատրաստութեան մէջ էր։ Այդ մեծ օրը ամէն տունէ որ եթէ ինքը հարսնիք չունենայ, անպատճառ հարսնեւոր կըլլայ, և այնքան շատ են ամուսնութեան հանդէսները, որ հարսնիքի տերերն անգամ կստիպուին ստէպ իրենց տունը թողուլ ազգականներուն հարսնիքին երթալու, ուր օրի մը և շաբաթ մը առնելէ յետոյ ետ կը դառնան։

Բուրուլ՝ որ մանակից չէր այս ընդհանուր ոգեւորութեան, իր անհամբեր ու սրտամաշ երթեւեկն ըրած էր առաւօտէն ի վեր ահագին ցուրտ սրահին մէջ, երբ երեկոյին հայրը տուն դառնալով՝ իմացուց թէ նամակ չկար իրեն համար։

Այնքան անակնկալ, այնքան սարսափելի էր այս գոյժը, որ պահ մը կարծեց թէ սխալ լսած էր։ Ինքը որ ժամ մը աւելի սպասելու համբերութիւնը չունէր, ի՞նչպէս պիտի կարենար դիմանալ նորէն անհատնում շաբաթուան մը անձկութեանց։

Աբթին աղա սոխպուած էր իր կնոջը մօտաւոր ազգականներէն մէկ ուն հարսնիքին ներկայ գտնուիլ, գիտէր որ իր աղջիկը չէ պիտի ընկերակցէր իրեն, բայց անդամ մ՛ալ փորձեց զայն համոզելու։ Բուրուլ առարկեց թէ գլխու ցաւէն կը նեղուէր, և կանուխ անկողին մտաւ ստէպ կրկնուած այս առարկութեանց վերջ տալու համար։

Հօրը մեկնելէն ետքը անկողնէն ելաւ, վասն զի քուն չունէր, ճերմակ գիշերազգեստ մը հագած, ոսկեգոյն մազերը ուսերուն վրայ ցիր ու ցան՝ խշտեակին մէկ ծայրը նստեցաւ։ Փայտէ սեղանին վրայ պլպլացող լամբին կը սպասուէր, և պատրոյգին բոցը սեւ մուխով մը օծելով ապակին՝ կը տարածուէր դարչ հոտով մը սենեակին մթութեանը մէջ։ Գիշերազգեստին կոճակները քակեց, և կուրծքին վրայ սեղմուած թղթերու ծրար մը հանեց։ Գառնիկի նամակներն էին, և սկսաւ մի առ մի բանալ կարդալ զանոնք լալով ու հեծելով։

Ձմեռուան սառնաշունչ հովը դուրսը կը գոռար, և կոտրտած ապակիներուն վրայ փակցուած թղթերը պատռտելով սենեակէն ներս կը լեցուէր։ Փրթած պատուհանի փեղկ մը՝ որ մէկ ծխնիէն կախուած կը կենար, ահագին շառաչմամբ պատուհանին զարնուելով տուները կը սարսեր ամէն վայրկեան։

Սակայն նորատի աղջիկը կարծես չէր լսեր ու չէր տեսներ փոթորիկը որ կը գոռար, լամբն որ կը մխար։ Իր շուրջը տիրող չփոթութենէն տարբեր խորհուրդ մը կը պաշարէր միտքը։ Այդ նամակները դէպ ի անցեալը փոխադրած էին զինքը, և յիշատակաց մշուշին մէջէն իր կորսուած երջանկութեան հեռանկարը նշմարելով՝ ներկային բոլոր թշուառութիւնը, բոլոր մթութիւնը կսկծալի տրտմութեամբ ու սեւ յուսահատութեամբ կը լեցնէր հոգին։

Ցանկարծ գինովներու խմբի մը աղաղակը հասակաւ ականջին փոթորկին հեծեծմանցը հետ խառնուած, և սթափելով իր ցնորքներէն՝ պատուհանին առջեւ վազեց իր միայնութեան սոսկումովը պաշարուած։ Դրացի տուներուն մէջ լոյս չկար։ մինակ էր թաղին մէջ, մինակ էր տանը մէջ, և այդ ժիսորը կը մտանար հետզհետէ։

(Շարունակելի)

ՐԷԺԻ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Րէժի ոչխարները մուամէլաթընն բէշլին բարա իլէ իճրասընը Թէսիլ իթմէք իչիւն մէզքիւր ոչխարատան մրգտարը քեաֆի կէթիրթմիշ օլարզը-մը, վէ պինաէնայէյէ մէզքիւր ոչխարները բէշլին ագէչ իլէ միւպայա վէ ֆիւրուխթ իտէճէյիմի իլան իտէրիմ։

Սարրաֆ
Ա. ՅԱՐԲԱ

Գալաթատա
Խալիլ բաշա խան Ն՝ 7 30—18

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ
ԷՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 7 ապրիլ

Ինկլ. էհսամը Ինկ. Լիր.	96·68
Օսմ. էհսամը աչքլտը	13·50
» » գարանտը	13·56
» » Սէրի Ա	43-
» » » Գ	23·5/8
» » » Ս	18·5/8
Սթամբուլ 1871	099·1/4
Օսմանլը Պանգասը	14·37
Բուսիա իսթիգրազը	108·3/4
Մըսրը 1003 մուլ. մուլթահրատ	98·1/8
» իսթիյազը	103·3/4
Տաիրա Սանկէ Մըսրը	98·5/8
Ռիօրիտա իսթիգրազը	103·1/2
Գուլկար իսթիգրազը	-
Գամալիս Բարիզ 3 այ վատէ	25·42·40

Բարիզ 7 ապրիլ

Ֆրանս. էհսէ. 3 % ֆր.	95·07 1/2
» » 4 1/2 %	105·60
Եգիպ Օսմ. էհսամը աչքլտը	13·75
» » » գարանտը	13·87 1/2
Մինէ-ոռէլէ	
Սէրի Գ.	23 60
» Ս.	18 85
Բուսիէլի չքմէնարֆէրի	75·50
Օսմանլը Բէժիսի էհսամը	318 75
» Պանգասը	613 75
Բրէտի Լիօնէ	777·50
Գրէտի Ֆոնսիէ	1276·25
Գոնթուար տ'էսքոնթ	-
Սիւէզի ազիոնը	2193 75
Իթալիա էհսամը	94 2)
Մըսրը Ֆոնս. մուլթահրատ	495
Բուորիէ Թիւրքի	420·
Եունան 5 % 1879	455·
Գամալիս 3 այ վատէ	25·20

Վիէննա 7 ապրիլ

Լօնտրա իւզէրինէ գա'ալրս	116·25
Բուսիէլի չքմէնարֆէրի ֆի.	35 90
Օսմանլը Բէժի ազիոնը	159·25

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

էհ. ուս. տիւն ազչ. գաբ.	20·20 1/2
» » » էն եիւքսէք	20·21 1/2
» » » էն ազաղը	20·19
Ֆու սապահ աչքլտը գ. ք.	20·20
Թանվիլաթը Օսմանիէ	83·12
» » » էն եիւքսէք	83·14
» » » էն ազաղը	83·08
» » » աշքլտը գ.ք	83·12
Սէռի Ա.	43·
» Գ.	23·15
» Գ.	20·20
Բուսիէլի չքմէնարֆէրի	76·25
Ագչէ Ֆաթքի	8-
Բէբօր Ղրզ.	-
Հէվալէսիզ »	10·

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի ժէնէրալ	9·05
Սթամպօլ պանգասը	6 0
Սօսիէթէ ժէնէրալ	6·05
Թրամվայ	5·57 1/2

ԱԳՈՂԼԷՐԻՆ ՖԻՅԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղրշ.տան	Ղրշ. Բ.
Գէյալ մէճիտիյէ ֆիւազը	108·15
Մէճիտիյէ »	100-
Գէշլիք »	102·20
Ալթընըզ »	102·30
Ինկիլիզ լիրասը	110·16
Ֆրանսըզ ալթունը	87·18
Բօլ	30·15
Գրէմից ալթունը	31·15
Գարոզն գայմէսի	7·64

ԹԱՍԹԻՃԷ ԲՆԱՂԸՏԸ

20) լիք քեռաղբա	-
50) » »	18·20
100) » »	-
500)» »	-
1000)» »	18·20
10000)»	-

ԳԱՄՊԻՕ

Լոնտրա	110·7/8
Բարիզ 3 այ վատէլի	22-32 1/2

ԻԼԱՆԱԹ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

(Նումէրօ 34)

Նիզամիէ չաիր անպարը իչիւն միւպայէա օլընաճագ օլան պիր միւեօն իբի եիւզ պին գէյէ արբանն՝ մարթը բուսինին եէրմի եէտինճի չարչէնպիհ կիւնիւ գարարը գաթիսի վէրիլիպ էրթէսի բէնճէնպիհ կիւնիւ եիւզտէ պէշ թէնզիլի գապուլ իտիլէճէյինտէն, իթասընա թալիպ օլանլարըն՝ մագամը Սէրասքէրի Լէվազիմաթը Ուսումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունը։

3—3

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

(Նումէրօ 35)

Սիյահ քէշլի սախթիանը
առէտ 2000
պէհէրի 24 ղրուշ 30 բարա,
Ալ աթլաս
արշընը ճէտիտ 500
պէհէր արշընը ճէտիտի 15 ղրուշ,
Նիքէլ
գրէյէի ճէտիտ 50
պէհէր գրէյէի ճէտիտ 60 ղրուշ,
Ինճէ քէթէն պէզի
արշընը ճէտիտ 1600
պէհէր արշընը ճէտիտի 4 ղրուշ,
Պիր սէնէ զարֆընտա լիզուսը օլ-տրգճա ալընմագ իւզրէ միւնագասայա գօնրլան
Մուզիգա պանտօլարը իչիւն գրը-մըզը վէ ալաճալը եուն գօրտօն մա-ըէվլվէրը գալթանը
պէհէր թագբսը 15 ղրուշ,
Կիւվէդ եուն չէթէ
պէհէր արշընը ճէտիտի 80.5 բարա,
Կիւվէդ եուն չէրիտ
արշընը ճէտիտի 45.8 բարա,
Բուսէլի իսալի սիյահ եուն գալթան
պէհէր արշընը ճէտիտի 45.5 բարա,
Գօղալը տօպլէն բիւսկիւլ
պէհէր առէտի 1 ղրուշ 19 բարա,
Գրբմրզը եուն տիւյմէ
պէհէր առէտի 5 բարա,
Իբի պաշը բիւսկիւլլիւ կիւվէդ վէ եէչիլ պօրթու գալմանը
պէհէր առէտի 6 ղրուշ 30 բարա,
Սարբգլը Զուհաֆ ալալը էֆբատը իչիւն գօղալը սիյահ եուն բիւսկիւլ
պէհէր առէտի 1 ղրուշ 25 բարա,
Ֆեսլի Զուհաֆ ալալը էֆբատը իչիւն մավի հարիր բիւսկիւլ
պէհէր առէտի 2 ղրուշ 10 բարա,
Պէյազ սիմը քեազիպ չէրիտտէն իչ-լէնմիշ եէն վէ եաղա
պէհէր թագբսը 28 ղրուշ,
Պէյազ սիմը քեազիպտէն կաչիէ չէրիտի իլէ սարը վէ պէյազ սիմը քեազիպ ալամէթ վէ քեպրի շէ-բիտէրի
պէհէր տիրհէմը ճէտիտի 7 1/2 բարա,
Նիզամիէ էլպսէ անպարը իչիւն միւպայէա օլընմագ իւզրէ միւնագասայա գօնուլան պալեատէ մուրագամ օն պէշ գալեմ էշեա՝ ֆիլաթը մուրագգամէլէրիլէ թալիպլէրի էօհտէսինտէ օլուպ, նիսանըն պիրինճի կիւնիւնէ գատար պէհէր կիւն միւնագասայրը իճբա օլընարագ մէզքիւր կիւնտէ գարարը գաթիսի վէրիլճէյինտէն, իթասընա վէ իբինճի կիւնիւ եիւզտէ պէշ թէնզիլինէ թալիպ օլանլարըն՝ մագամը ճէլիլը Սէրասքէրի Լէվազիմաթը Ուսումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունը։

3—3

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

(Նումէրօ 36)

Ֆէս վէ Իզմիտ ֆապրիգաի հիւմայունլարը իչիւն իւչ եիւզ եէտի սէնէսինէ մահսուսէն միւպայեասը իյճապ իտէն տէօրթ եիւզ ալմըշ պին գրչէ քիրլի գրբգբմ գրվրբճբգ Բուսէլի եաբաղրսընն՝ նիւմունէսինէ թէվֆիգէն իբի եիւզ պին գրչէսի Բուսէլի վէ Բուսէլիտէն Պանտըմայա նագլ խիրլէն հավանաթ եաբաղրսընտան, վէ միւթեպագը իբի եիւզ ալմըշ պին գրչէսի տախի՝ Էտիրնէ վէ Բուսէլիի Շարգի մահսուլընտան օլագ իւզրէ միւպայեասը իթահրը գարարա ալընմըշ, վէ պունլարտան սալիք իւզ զիբը իբի եիւզ պին գրչէսի ալթը ղրուշ օթուզ բարայա թալիպի էօհտէսինտէ վէ քեզալիք իբի եիւզ ալմըշ պին գրչէսի տախի իթթիսալ օլընաճագ նիւմունէսինէ թէվֆիգէն հէր իբի նէվի պիլիմնագասա նիսանը բուսինին պիրինճի կիւնիւ գարարը գաթիլերի վերիլէճէկինտէն իթասընա վէ իբինճի կիւնիւ եիւզտէ պէշ թէնզիլ գիրինէ թալիպ օլանլարը՝ մագամը Սէրասքերի Լէվազիմաթը Ուսումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունը։

3—1

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն.

(Նումէրօ 37)

Ճիտտէտէ վագը տագիդ ֆապրիգասը իչիւն լիւզումի օլան օն եէտի գալէմ տէմիր էտէվմաթն էամանը մէզքիւր տէյիրմէն հաբլաթընն վիւրուտինտէ վերիլմէք իւզրէ սեճմուը օն իբի պին տօգուզ եիւզ օթուզ սեքիզ ղրուշտա թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ, մարթն երմի սեքիզինճի բէնճէնպիհ կիւնիւ գարարը գաթիսի վերիլճէկի, վէ օթուզ պերինճի կիւնիւ եիւզտէ պէշ թէնզիլի գապուլ իտիլճէկի ճիհէթլէ, իթասընա թալիպ օլան վէ չերաիթինի անամագ իսթէյէնլերին մագամը ճէլիլը Սէրասքերի Լէվազիմաթը Ուսումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլերի իլան օլունը։

3—1

Էնգաբէ վիլայէթի տախիլինտէ քեահին Գալէճիք գազասընն 305 սէնէսի աշարընտան մէրքէզը գազատա մուտախբէր օլուպ 6 գրթա գայմէ իլէ միւզայեատէտ պուլունան 33175 չինիք հընթանն պէհէր չինիքի 1 ղրշ. 19 բարատա, վէ 3 գրթա գայմէտէ մուհարրեր 15491 չինիք չարին պէհէր չինիքի 24 բարատա մահալլի թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ կէլճէկք չէհրը Նիսանըն 8ինճի կիւնիւ պուլընան պէտել հատը լալրգ օլարզը հալտէ գարարտա-տէսինին քէշիտէսի մուգաբրեր պուլընմըշ օլարզընտան, պունլարա զամմ իլէ թալիպ օլանլարը վէ գազատ մէզպուրտէ պուլընանլարտան պաշգա մէվճուտ օլան զախիրէյէ բէյ սիրմէք իսթեյէնլերին մահալինէ վէ եախոտ Մալիէ Խազինէի ճէլիլէսինտէ Ազար վէ Բուսուսմաթ իտարէի ուսումիյէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլերի։

26 մարտ 307

Զարշուի քէպիրտէ Բէպէճի խանընտա 13 նօմէրօլը մաղազատա սաքին միւֆիլիս Ս. Գարուլա Իլիան վէ շիւրէքեասը զիմմէթինտէ ալաճաղը օլանլարը՝ Գանունանամէի Թիճարէթին 170ինճի մատտէսի մուճիպինճէ ալաճագլալարը տէֆթէրինի թանզիմ իլէ տախմի սինտիքէրին ինթիխապ վէ թաիրնի հագգընտա իսթիչարէ օլընմագ իւզրէ 307 սէնէսի նիսանընն 15ինէ միւսաարքի օլան բազար երթէսի կիւնիւ սաաթ 7 բատտէլերինտէ մահքէմէի Թիճարէթը Գահրիէնին իֆլաս օտասընտա միւրաճաաթ էյլէմէլերի իլան օլընը։

Ժիւժ Գօմիսէր

25 մարտ սէնէ 307

Բանայօթ վէլէտր Թանօնընն ճիհէթը քէֆալէթտէն Ցիլօ վէլէտը Բէթրօ զիմմէթինտէ ալաճաղը օլան ագչէնին թէսվիրէսի իչիւն մուգատտէմա մէվզրի միւզայեատէյէ գօնրլան Գալաթատա հաճի Իսա մահալլէսինտէ Թահթա Մինարէ ճատտէսինտէ 179 նիւմէրօլը ֆէվգինտէ 2 օտա վէ արգա թարաֆընտա պիր մրգտար պաղչէ վէ պիր գուլու վէ միւշթէմիլաթը սարեյի հավլի քարկիր պիր պապ չէրպէթխանէ կէտիկինտէ 120 սէհիմ իթթիպարբյա միւթեսարբք օլարզը 40 սէհիմ հիսսէի շարիաբը Օսմանլը լիրասը 100 ղր. հիսապբյա 9500 ղր.տա թալիպի էօհտէսինտէ գալմըշ, վէ թարիխը իլանտան իթթիպարէն 31 կիւն, եանի կէյլեճէք նիսանընն 24ինճի չարշէնպիհ կիւնիւ սաաթ 10ա գատտար 100տէ 5 զամմ գապուլ օլընմասը վէ զիքր օլանան եէվմ վէ սաաթտա սոն միւզայէտէսի պիլճբա գարարը գաթիսի վերիլերէք թալիպի էօհտէսինէ կէչիրիլմէսի մուգաբրեր պուլընմըշ օլարզընտան վէ անտէն սօնրա հէր նէ զամմ վուգու պուլուր իսէ գապուլ օլընմայաճաղընտան, մէզքիւր հիսսէյէ 100տէ 5 զամմբյա թալիպ օլանլարը վէ տահա գիյատէ մալիմամ ալմագ իսթէյէնլերին՝ միւտտէթը մէզքիւրէ զարֆընտա պէտտելը միւգայէտէնին էօչրինէ միւսավի բէյ ագչէսիլէ պէրպաէրը մահքէմէի Թիճարէթի Իճրա տաիրէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլերի վէ եէվմ վէ վագթը մէզքիւրտէ մահալը մէզպուրտէ հալզը պուլընմալարը իլան օլընը։

25 մարտ 307

Ճէննէթմսէքան Լալէլի Սուլթան Մուսթաֆա Խան հազրէթլէրի էվգաֆը չէրիֆէյէրինտէն Զուգուրզեզմէտ քահին Թալ խան տէրուինտէ 3 վէ 4 վէ 9 վէ 10 վէ 11 վէ 12 վէ 14 վէ 19 վէ միւքէրրեր 19 նիւմէրօլը օտալարըն իսթիյճարընա թալիպ պուլընանլարը՝ թարիխը իլանտան իթթիպարէն իչալ 307 սէնէսի չէհրը նիսանընն 1ինճի բազար երթէսի կիւնիւնէ տէկին բէյ ագչէլէրինի միւսթահրպէն էվգաֆը հիւմայուն խազինէի ճէլիլէսի մուհասէպէի ուսումիյէ իտարէսինէ կէլմէլերի իլան օլընը։

18 մարտ 307

Թօբխանէտէ Թոմթոմ Մէհմէտ գաբտան ճամիի չէրիֆի Թահթընտա 3 պապ օտանն իսթիյճարընա Թալիպ պուլընանլարը՝ Թարիխը իլանտէն իթթիպարէն 307 սէնէսի չէհրը նիսանընն 15ինճի բազար երթէսի կիւնիւնէ տէկին բէյ ագչէլերինի միւսթասհրպէն էվգաֆը հիւմայուն խազինէի ճէլիլէսի մուհասէպէի ուսումիյէ իտարէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլերի իլան օլընը։

26 մարտ 307 5—1

Էվգաֆը մաղպուլթէտէն Սաֆիյէ սուլթան Թապէսէբաուհա հազրէթլերի էվգաֆը չէրիֆէսինտէն Իսկիւտարտա Ռուս Մէհմէտ-Բաշա մահալլէսինտէ Պալապան իսքելէսի ճիվարընտա 3 նումէրօլը մահլիլ պիր պապ տէպպաղխանէ՝ Մահլիլթի իտարէսինտէն ֆիրուխթ օլունանճա տէկին պիլմիւզայէտ թալիպնէ իլճաբ իտիլճէկինտէն, մէզքիւր տէպպաղխանէնին իսթիյճարը նա թալիպ պուլընանլարը՝ 307 սէնէսի չէհրը նիսանընն 15ինճի բազար երթէսի կիւնիւնէ տէկին էվգաֆը հիւմայուն խազինէի ճէլիլէսի մուհասէպէի ուսումիյէ իտարէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլերի իլան օլունը։

26 մարտ 307 5—1

ԿԻՒԶԵԼ ԳՕԳՈՒԼՍ (Բարֆիւմրի)
ED. PINAUD
PARIS
37, Պուլվար տը Սեբաստոպոլ, 37
Բէյրաքէտեր մաղազասը։
30, Պուլվար տէ Ս'Թիալիէն, 30
ԷՏ. ԲԻՆՕ
Մաղազասընա մախսուս
ԻԲՈՍՈՐԱԲԻՍՈՒ ԿԻՒԶԵԼ ԳՕԳՈՒԼՍ
ԻԲՈՍՈՐԱԲԻՍՈՒ Խլեասա
ԻԲՈՍՈՐԱԲԻՍՈՒ Սապոն
ԻԲՈՍՈՐԱԲԻՍՈՒ Բօմատա
ԻԲՈՍՈՐԱԲԻՍՈՒ Եաղ
ԻԲՈՍՈՐԱԲԻՍՈՒ Բուտրա
ԻԲՈՍՈՐԱԲԻՍՈՒ Թուալէթ սիրքէսի (վինէկր)
ԻԲՈՍՈՐԱԲԻՍՈՒ Պրիլանթին
ԻԲՈՍՈՐԱԲԻՍՈՒ Գոգու չրգընը
ԻԲՈՍՈՐԱԲԻՍՈՒ Թուալէթ սույը
ԻԲՈՍՈՐԱԲԻՍՈՒ Գոզմէթիք
Գուվէթ վերիճի ԳԸՆԱ, ԳԸՆԱ ՍՈՒՅՔ պաչա մախսուս գայիտէյի սըհհիֆէ
Բարիզեն 1889 սէրկիի ումումիի ՊՈՒՐՔԷԹԻ
Մէնտիլ իչիւն բէք նէֆիս գօգուլար
Մէսելա Թէֆարիք
Պէյազ էլիթրոբ չիչէյի — Թէատրա Զամբակ բուտրասը (Իրիս)
Բարմ մենեքչէսի
Մարուլ խիւսասընտան ալա սապօն
Թէն բուտրասը
Տիշ թէմիզլէմէկէ վէ տիշ ազրբընա մախսուս իքսիր։

MANQUE DE FORCES
Anémie — Chlorose
LE FER BRAVAIS
Expérimenté par les plus grands médecins du monde, il passe immédiatement dans l'économie sans occasionner de troubles. Il recolore et reconstitue le sang et lui donne la vigueur nécessaire.
Se DÉFIER des IMITATIONS et CONTREFAÇONS
SE TROUVE DANS TOUTES LES PHARMACIES.
Gros : 20 & 22, rue St-Lazare, Paris.

Ամբողջ աշխարհում հայտնի
Ամբողջ աշխարհում հայտնի
Ամբողջ աշխարհում հայտնի
Ամբողջ աշխարհում հայտնի
Ամբողջ աշխարհում հայտնի
Ամբողջ աշխարհում հայտնի
Ամբողջ աշխարհում հայտնի
Ամբողջ աշխարհում հայտնի